Ազգ
Azg
armenian daily
6 ՕԳՈՍՏՈՍ 1996, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, # 145 (1151)

Քլինթոնի գործակիցները արդարացված

ԼԻՏԼ ՌՈՔ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍ։ ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի քաղաքական վարկին վնաս հասցնելու նպատակով սկսված «Ուայթուոթր»-ի դատական հետաքննումների մի էջը փակվեց օգոստոսի 1-ին, նախագահի երկու գործակիցների անպարտ հայտարարմամբ։ Որոշումը կարեւոր հաղթանակ է նկատվում Քլինթոնի համար, սակայն նախագահի ընդդիմադիրները որոշել են շարունակել հետաքննումները։

Սկսվեցին հայկական ատոմակայանի երկրորդ բլոկի պլանային ստուգումները

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Օգոստոսի 5-ին սկսվել են հայկական ԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկի պլանային ստուգումները եւ յափումները։ Ստուգումները կատարվում են համաձայն էներգետիկ թողարկման ծրագրի, ըստ որի պետք է ստուգվեն երկրորդ էներգաբլոկի համակարգերի եւ սարքավորումների աշխատանքը հզորության տարբեր մակարդակների վրա (0-92 տոկոս)։ Ստուգումների ավարտից հետո բլոկը կկանգնեցվի միջուկային վառելիքի վերադասավորման, անվտանգության բարձրացման միջոցառումների իրականացման եւ պլանային նորոգման համար։

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Վաշինգտոն փոստը» խեղաթյուրում է փաստերը եւ մեղադրում հայկական լոբբին

Մ. Նահանգների ամենահեղինակավոր թերթերից «Վաշինգտոն փոստը», որ սովորաբար ներկայացնում է պետքարտուղարության տեսակետները, օգոստոսի 1-ի իր համարում խմբագրական է հրատարակել, որտեղ մեղադրում է Կոնգրեսին ամերիկահայ լոբբիի ազդեցության տակ իբր հայաստանամետ եւ հակաադրբեջանական քաղաքականություն վարելու համար։ Փաստերն մակերեսային մոտեցմամբ եւ աղավաղված ներկայացնելու հետ, թերթը անորինակ հարձակում է գործադրում ամերիկահայ լոբբիի վրա, վերջինիս մեղադրելով ամերիկյան կառավարությանը խիստ սահմանափակումներ պարտադրելու եւ հայ-ադրբեջանական հակամարտության մեջ նրան անկողմնակալ միջնորդի դերից զրկելու համար։ Այս կապակցությամբ, 3-րդ էջում բարգմանաբար տալիս ենք Ամերիկայի հայկական համագումարի տարածած շրջաբերականից հատվածներ, ինչպես նաեւ «Վաշինգտոն փոստի» հիշյալ խմբագրականի մեր թարգմանությունն ու «Ազատություն» ռադիոկայանի հարցազրույցը Հայկական համագումարի տնօրեն Ռոս Վարդյանի հետ։

Ամերիկայի հայկական համագումարի հասարակությունը շրջանում բացասական արձագանքներով վարվող եւ գործունեությունների դեմ ուղղված Արամաք կոմիտեն խմբագրությանն ուղարկած ֆաքսով տեղեկացնում է, որ «Վաշինգտոն փոստ» ամերիկյան հեղինակավոր թերթի օգոստոսի 1-ի համարում տպագրել է քննադատական մի առաջնորդող հայկական լոբբիզմի դեմ։ Այն մեր թարգմանությամբ ներկայացնում ենք ընթերցողների ուշադրությանը, ավելացնելով, որ այդ առիթով Արամաքն անմիջապես արձագանքել է, եւ նա հասարակության ու հայկական կազմակերպությունների ու միությունների դիմել է նամակներով եւ համապատասխան փաստաթղթերով անհապաղ չափով վերահսկել գործարքային հոդվածը, որ միաժամանակ փաստ է գեղեցկության ժողովրդավարությամբ հաստատվող Ամերիկայում ռուսամասնակցությամբ երկրի կարեւորագույն մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության սկզբունքների փոխանցելու երկրի կարեւորագույն ասպարեզներում իր իսկ ընտրած քննադատություններին։ Չգոն լինելու եւ անհարկի գործելու հրավիրող Ադրբեջանի, շրջափակումը փոխարինելու նաեւ երեւան հանել հրապարակված տեխնիկական տեղ գտած անճշտությունները եւ գտնել դրանց բացատրությունը։ Այսպես, ըստ դրա հատակ չէ, թե «Վաշինգտոն փոստը» որտեղից է հանել «մեկ միլիոն ազերի փախստականներ» տեղեկությունը։ Համաձայն Միջազգային զարգացման ամերիկյան գործակալության (USAID), Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի (IGRC) եւ Մարդու իրավունքների հետազոտական կազմակերպությունների տվյալների, այդ թիվը տատանվում է 500-700 հազարի միջեւ։ Եվ ամենակարեւորը այն է, որ ոչ մի նշում չկա Լեռնային Ղարաբաղից տեղահանված 115 հազարի հասնող փախստականների մասին։ Նշում չկա նաեւ Ադրբեջանին, այնուամենայնիվ, տրամադրված մոտ 100 միլիոն ամերիկյան դոլարի ամբողջությամբ մարդասիրական օժանդակության մասին, եւ նաեւ այն մասին, որ Ղարաբաղն այդ խնդրով բացարձակապես ոչ մի օգնություն չի ստացել զուտ։

Սխալ է նաեւ այն հայտարարությունը, որտեղ խոսվում է ամերիկահայ լոբբիի ազդեցության տակ գտնվող Կոնգրեսի կողմից նախագահի վրա փաթաթված նման խտրականության մասին։ Ճշմարտությունն այն է, որ Հայկական համագումարը երբեք դեմ չի եղել աշխարհի ցանկացած անկյունում ծխարոծ ցանկացած ժողովրդին ցուցաբերվող մարդասիրական օժանդակությանը։ Այն բազմիցս պաշտպանել է օժանդակությունն ուղարկելու միջոցով անձնական կարիքավորների, այդ թվում նաեւ Ադրբեջանում եւ Լեռնային Ղարաբաղում ապրողներին։

Տես 4 էջ 3

ՄՈՍԿՎԱ

Բորիս Ելցինի պաշտոնակալության հանդիսավոր արարողությունը կտեւի կես ժամ

5 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ինտերֆաքսի հաղորդագրության համաձայն, նախագահ Բորիս Ելցինի պաշտոնակալության հանդիսավոր արարողությունը կտեւի կես ժամ։ 1991 թվականին նրա առաջին պաշտոնակալության արարողությունը մեկ ժամ էր տեւել։ Արարողության մանրամասները դեռեւս հայտնի չեն։ Ելցինն այժմ հանգստանում է մերձմոսկովյան կառավարական առողջարանում։ Հուլիսի 3-ին ընտրությունների երկրորդ փուլը շահելուց եւ նախագահ վերընտրվելուց հետո Ելցինը հանրության առջեւ չի ներկայացել։ Կրեմլի վարչակազմի անդամ Գեորգի Սատարովն անցած շաբաթ տված հարցազրույցում ասել է, թե Ելցինը հոգնել է նախագահական ընտրությունների ընթացքում եւ առնվազն 2 ամսվա հանգստի կարիք ունի։ Կառավարական առողջարանում ապաքինվելու ընթացքում Ելցինը հանդիպել է մի շարք պաշտոնատար անձանց եւ այդ թվում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների փոխնախագահ Ալ Գորին։

Բելառուսի նախագահի վարչակազմի ղեկավար Միխայիլ Մյասնիկովիչը հաղորդեց, որ նախագահական պաշտոնակալության հանդիսավոր արարողության նախօրեին Ելցինը մտադիր է հանդիպել Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոյին։ Ռուսաստանի խորհրդարանի բարձրաստիճան պաշտոնյաներից մեկն անցյալ շաբաթ հայտնեց, որ օգոստոսի 6-ին Ելցինը պետք է վերադառնա Կրեմլ։

Ահաբեկիչները ձեռ չեն քաշում Մոսկվայի մետրոյից

5 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ինտերֆախս գործակալությունը հաղորդեց, որ անցյալ գիշեր Մոսկվայի մետրոյում, ստորգետնյա գնացքի վագոններից մեկում մասնագետները հայտնաբերել եւ վնասազերծել են նստարանի տակ տեղադրված մարտական մի նռնակ։ Լրատվական գործակալությունները նշում են, որ հունիսին եւ հուլիսին Մոսկվայում տեղի են ունեցել մի քանի ահաբեկչական պայթյուններ, որոնց հետեւանքով զոհվել է 4 եւ վիրավորվել 33 մարդ։

Էրբաքանը օգոստոսի 10-ից կսկսի ասիական շրջագայությունը

ԱՆԿԱՐԱ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-AFP։ Պաշտոնական աղբյուրների հաղորդման համաձայն, Թուրքիայի նոր վարչապետ Նեջմեթթին Էրբաքանը իր առաջին պաշտոնական այցը կկատարի Իրան։ Էրբաքանը Թեհրան կմեկնի շաբաթ օրը՝ օգոստոսի 10-ին, այնուհետեւ՝ օգոստոսի 12-ից 20-ը, կայցելի եւս 4 ասիական երկիր՝ Պակիստան, Սինգապուր, Մալայզիա եւ Ինդոնեզիա։ Թեհրանում Էրբաքանը հանդիպում կունենա Իրանի նախագահ Ալի Աքբար Ռաֆսանջանիի եւ բարձրաստիճան այլ անձանց հետ։ Թուրքիայի արտգործնախարար Թանսու Չիլլերը տեղեկացրել է, որ երկրի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հարաբերությունները զարգացնելու նպատակով սեպտեմբերի 2-8-ը կայցելի Մալայզիա, Ֆիլիպիններ եւ Բանգլադեշ։

Կհամագործակցեն Արմենպրեսն ու Ռոյթերը

Բացառիկ լուսանկարներ աշխարհի տարբեր ծայրերից

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Արմենպրեսն եւ Ռոյթեր գործակալությունների միջեւ կնքված բացառիկ պայմանագրի համաձայն, արբանյակային ուղիղ կապով Ռոյթերի ֆոտոծառայությունը Հայաստանում միայն Արմենպրեսին կտրամադրի լուսանկարներ, աշխարհի բոլոր երկրներում տեղի ունեցող բոլոր կարեւոր իրադարձությունների մասին։ Ամեն օր Երեւանում կստացվի 100-120 լուսանկար՝ միջազգային լափանիշներին համապատասխան որակով եւ օպերատիվությամբ։ Զանգվածային լրատվության միջոցները կունենան եզակի լուսանկարներ ընտրելու հնարավորություն։ Այս կապակցությամբ վաղը (օգոստոսի 6-ին), ժամը 13.00-ին Արմենպրեսի մամուլի սրահում (ֆոտոխրոնիկայի շենքում) տեղի կունենա այս նոր ծառայության շնորհանդեսը։ Հրավիրվում են զանգվածային լրատվության միջոցների ղեկավարները, թերթերի ֆոտոլրատվության պատասխանատուները, բոլոր շահագրգիռ անձինք։

Ճապոնական թաղամը մերժում է ատոմակայան կառուցել իր տարածքում։ Ճապոնական Մակի թաղամի բնակիչները մերժեցին իրենց տարածքում ատոմակայանի կառուցումը։ Այդ կապակցությամբ անցկացված առաջին հանրաքվեի արդյունքներով, թաղամի բնակչության ծայների 61 տոկոսով մերժեց ատոմակայանի առաջարկը, հակառակ որ այն 4000 նոր աշխատատեղեր էր ստեղծելու թաղամում։ Քաղաքապետը հայտարարեց, թե հարգելու է հանրաքվեի արդյունքները։

Հիքմեթ Քոփսալը Թուրքիայի բանակի նոր հրամանատար

ԱՆԿԱՐԱ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՏ-AFP։ Երկուշաբթի օրը Թուրքիայի մամուլը հայտնել է, որ գեներալ Հիքմեթ Քոփսալը նշանակվել է թուրքական բանակի նոր հրամանատար։ Քոփսալը, որը Ստամբուլում տեղակայված առաջին բանակի հրամանատարն էր, իր պաշտոնին կանցնի օգոստոսի վերջին՝ գեներալ Հիքմեթ Բայարի պաշտոնաթող լինելուց հետո։ Որոշումը, որը հավանություն է արժանացել վարչապետ Նեջմեթթին Էրբաքանի կողմից, ընդունվել է բարձրաստիճան հրամանատարների ամենամյա խորհրդակցության ժամանակ, որը ավարտվել է կիրակի օրը։ Թերթերն ասել են, թե սպասվում էր, որ հաջորդ տարի Քոփսալը կդառնար գլխավոր շտաբի հրամանատար, փոխարինելով այժմյան հրամանատար գեներալ Իսմայիլ Հաքի Քարադայըին, որը պաշտոնաթող է լինելու հաջորդ տարվա օգոստոսին։

Գտնվեց «Բոինգի» հայ օդաչուի մարմինը

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, WSJ։ Հետախույզները վերջապես հայտնաբերեցին հուլիսի 17-ին Նյու Յորքից Փարիզ վերադարձի ճանապարհին կործանված TWA ընկերության «Բոինգ-747» ինքնաթիռի հայազգի օդաչուի Ռալֆ Կեւորգյանի մարմինը։ Օդաչուի մարմինը գտնվում էր ինքնաթիռի ցամաքում ու չի հայտնաբերվում օվկիանոսի խորքերից կառող է հետախույզների արժեքավոր տեղեկություններ հաղորդել, թե արդյոք ինքնաթիռի կործանման պատճառը ռումբն էր։ Ջրասուզակներին զարդ հաջողվել է հայտնաբերել 230 ուղեւորներից 194-ի մարմինը։

ԹԵԺ ԿԵՏ

Չեչնիայում շարունակվում են ռմբակոծությունները ու մարդկանց առեւանգումները

5 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ», BBC, DW, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ լրատվական գործակալությունների հաղորդումների համաձայն Չեչնիայի մայրաքաղաք Գրոզնիում այսօր տարածվել է չեչեն անջատողականների գործողությունների շուրջ ութս Ասլան Մասխադովի ստորագրած հայտարարությունը, որում ասված է, թե ռուսական զորքերը խախտել են հրադադարի կնքված փոխադարձ։ Այսօր ավելի վաղ Գրոզնիում եղավ է ռմբակոծել Ռուսաստանի ազգությունների հարցերով նախարար Վյաչեսլավ Միխայլովը, որը հայտարարել է, թե խաղաղության գործընթացը մեռել է վաղուց, քանզի Մասխադովը հրաժարվում է մասնակցել բանակցություններին։ Միխայլովի խոսքերով ռուս բանակցողները պատրաստ են բանակցել ցանկացած ժամանակ եւ ցանկացած վայրում, սակայն անջատողական չեչենները միջնորդի դերում հանդես բերել ԵԱՀԿ-ի պատվիրակներին ասել են, որ ինքնապես բանակցությունները միայն այն դեպքում, երբ ռուսները դադարեցնեն ռազմական գործողությունները։ Հաստատվել է, որ «Միջազգային գործողությունների ահաբեկչության դեմ» ֆրանսիական համաձայնության կազմակերպության 2 անդամներ՝ ֆրանսիացի Ֆիլիպպ Մավերոնի եւ բրիտանացի Մայքլ Փենրոզը, մի շաբաթ առաջ Գրոզնիում առեւանգվել են անհայտ անձանց կողմից։ Ոչ ոք չի ստանձնել այդ գործողության պատասխանատվությունը եւ ոչ ոք փրկագին չի պահանջել։ Երկուշաբթի վաղ առավոտյան հաղորդել է նաեւ Չեչնիայի Վեդենոյի շրջանի վարչակազմի ղեկավարի պաշտոնակատար Ամիր Կարայեւը։ Չեչեն անջատողականները հայտնել են, որ ռուսական զորքերի օդուժն ու հրետանին շարունակում են ռմբակոծել ու հրետակոծել Չեչնիայի հարավային շրջանները, հատկապես Վեդենոյի եւ Նոժայ-Յուրթի շրջանները, ինչպես նաեւ «Հեղոյչի», Ձանդակ-Յուրտ, Ցոխոյ-Մարտան եւ այլ գյուղեր։

Ազգ **ՏԵՂԱԿԱՆ**

ՆԻՍՏ

Սկսվեց ստորագրաթերթիկների նախնական ստուգումը

ԿԸՀ-ում ընդդիմությունը հրաժարվում է ընտրարշավի ընթացքում ԱԱՆ-ի ծառայություններից

ԿԸՀ-ի օգոստոսի 3-ի նիստում քննարկվեց ՀՀ նախագահի առաջադրված թեկնածուների անվտանգության ապահովման հարցը: Անվտանգության ապահովման նպատակով թեկնածուների համաձայնության դեպքում առաջարկվում է նրանց ապահովել թիկնապահներով: Այս հարցը բուռն առարկությունների արժանացավ ԿԸՀ-ի ընդդիմության ներկայացուցիչների կողմից: Խնդիրն այն էր, որ թեկնածուներին թիկնապահներ տրամադրելու է Ազգային անվտանգության նախարարությունը, որին ընդդիմությունը չի վստահում եւ կասկածում է իբրեւ նախարարության ընդդիմության թեկնածուների անվտանգությունն ապահովելու պատրաստակամությանը եւ ցանկությանը: Որպես օրինակ, ԱԺՄ ներկայացուցիչները հիշեցին 1995 թ. սեպտեմբերի 21-ը, երբ «Ազատության հրապարակում հայտնված երկրապահները կրակեցին խաղաղ ցուցարարների վրա»: Ըստ այդմ, Ժ. Բերիկյանը նշեց, որ ընդդիմությունը չի կարող պաշտպանել նա, ով կրակում է ընդդիմության վրա: Չնայած այնուհանդերձ առարկություններին օրակարգի այդ հարցն ընդունվեց ձայների մեծամասնությամբ, սակայն հետեւյալ հավելումով. «Անձի եւ կազմակերպված միջոցառումների ապահովման նպատակով»:

Մեր կարծիքով, ԿԸՀ-ի հիշյալ որոշման նախագծում «թեկնածուների համաձայնության դեպքում» արտահայտությունը ամրագրվել է հետեւյալ 2 պատճառներով.

1. իշխանությունները վստահ են, որ ընդդիմության կողմից առաջադրված նախագահի թեկնածուները անվտանգության ապահովման համար չեն դիմի ԱԱՆ-ի ծառայություններին,

2. միաժամանակ ղեկավարությունը, պատրաստակամություն հայտնելով ապահովել թեկնածուների անվտանգությունը, նրանց անվտանգության պետական ծառայություններից հրաժարվելու դեպքում ապահովագրում է իշխանություններին Պառավախարի կարգի մերժողականներից:

ԿԸՀ-ի նիստում կայացվեց նաեւ վիճակահանություն՝ ՀՀ նախագահի առաջադրված թեկնածուի առաջադրումը պաշտպանող ստորագրաթերթիկներում ստորագրությունների ընտրանքային ստուգման նպատակով: Վիճակահանությանը մասնակցեցին ԿԸՀ-ի բոլոր այն անդամները, ովքեր ցանկություն հայտնեցին: Վիճակահանության արդյունքում ամրագրվեցին այն թվերը, որոնք պետք է ստուգվեն թեկնածուների բոլոր 80 ստորագրաթերթիկներում: Դրանք են 2, 90, 139, 161, 225, 254, 327, 372, 425, 468: Ըստ կարգի, երբ որեւէ ստորագրաթերթիկում հիշյալ թվերից մեկնումեկը անվավեր կամ կեղծ համարվի (ստուգումները կատարվելու են այդ համարներին ընկած բնակարաններում), չեղյալ են համարվելու բոլոր այն 50 ստորագրությունները, որտեղ գտնվում է կեղծ տվյալը:

ԱԺՄ-ի ներկայացուցիչների պահանջով ստորագրաթերթիկներում այդ թվերը նախնական ստուգման ենթարկվեցին: Ստուգման համար կազմվեցին աշխատանքային խմբեր ԿԸՀ-ի կազմից: Աշխատանքային խմբերը կազմվեցին այսպես. Վ. Հախվերդյանը (ԱԺՄ) եւ Ա. Մովսիսյանը (ՀՀՇ) ստուգելու են Կոմկուսի թեկնածուի ստորագրաթերթիկների ընտրանքային թվերի ստորագրությունների եւ տվյալների իսկությունը, Ն. Խանզադյանը (ԱԻՄ) եւ Մ. Առաքելյանը (ՀՔԴՄ) ԳԻԱՌՔՄ-ի թեկնածուինը, Ա. Մանուկյանը (ԱԻՄ), Զ. Հակոբյանը (ՄԴՀԿ), Ա. Խոջոյանը («Մտավորական Հայաստան») ԱԺՄ-ինը, Վ. Մխիթարյանը (ՀՀԿ) եւ Ա. Մուրադյանը («Մտավորական Հայաստան») «Արցախ-Հայաստանի» թեկնածուի ստորագրաթերթիկները, Վ. Սուքիասյանը եւ Տ. Մանուկյանը (ՄԴՀԿ) «Հանրապետություն» միավորման թեկնածուինը, Ժ. Բերիկյանը (ԱԺՄ), Տ. Թորոսյանը (ՀՀԿ) եւ Ա. Հարությունյանը (ՀՔԴՄ) ԱԻՄ-ինը, իսկ Ս. Պողոսյանը («Շամիրամ»), Ա. Վարդանյանը (ՌԱԼԴԿ) ՀԴԿ-ի թեկնածուի ստորագրաթերթիկները:

Նիստից հետո խմբերը սկսեցին ստորագրաթերթիկների նախնական ստուգումը: Օգոստոսի 3-ի ժամը 12.45-ի դրությամբ միայն մեկ սխալ հայտնաբերվեց «Արցախ-Հայաստան» կազմակերպության թեկնածուի ստորագրաթերթիկում (ընտրանքային թվերից մեկի տվյալներում բացակայում էր անձնագրի տվյալը):

ԿԸՀ-ի հերթական նիստը կկայանա այսօր օգոստոսի 6-ին, ժամը 10.00-ին:

ՆԱԻՐԻ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԲԱՆԿԵՐ

Ասուլի՞ս ...

ՀՀ կենտրոնական բանկի հրավերով, Երեւանում է գտնվում Բազելյան միջազգային կոմիտեի Կենտրոնական եւ Արեւմտյան Աֆրիկայի բանկային վերահսկողների կոմիտեի նախագահ պարոն Մառսել Կոջոն: Եթե որեւէ մեկին որեւէ բան չհուշեց նրա անունը, նշենք, որ դեռեւս 1974-ին, աշխարհի առավել զարգացած կարգ երկրների նախաձեռնությամբ, Շվեյցարիայի Բազել քաղաքում ստեղծվեց միջազգային մի կազմակերպություն, որի նպատակն էր «ամրապնդել համաշխարհային բանկային համակարգի կայունությունը»: Եւ հանգի «մայրական սերտ լինի» կազմակերպության ստեղծումները, ապա եւ զարմանալի ոչինչ չկա, որ հաշված տարիների ընթացքում գրեթե 10-ի (մեծ տասնյակի) շուրջ համախմբվեցին շուրջ 150 երկրներ, աշխարհի տարբեր ծայրամասերում:

Այնուհետեւ, զարգացման զուգահեռ, ելնելով առանձնահատկություններից, հիմնադրվեցին «տարածաշրջանային խմբեր»: 1994-ի ապրիլին Աֆրիկայում (Գաբոն) կայացած հիմնադիր կոնֆերանսում ստեղծվեց Կենտրոնական եւ Արեւմտյան Աֆրիկայի կոմիտեն (անդամակցում է 18 երկիր), իսկ 1995-ի նոյեմբերին Երեւանում ստորագրված համաձայնագրի հիման վրա ծնունդ առավ նաեւ «Անդրկովկաս եւ Կենտրոնական Ասիա» համախմբությունը: Ուզ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ներկայացուցիչները Երեւան չէին ժամանել եւ նշված համախմբությունների կազմ կոմիտեի անդամ չեն: Ներկայումս աշխարհում գործում է եւ գրանցված է 14 տարածաշրջանային խմբի միջեւ Պարիզյան խումբ, Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի խումբ, Արեւելյան եւ Հարավային Աֆրիկայի միասնական խումբ եւ այլն:

Եւ այսպես ... «Երեւանում է գտնվում Բազելյան միջազգային կոմիտեի Կենտրոնական եւ Արեւմտյան Աֆրիկայի բանկային վերահսկողների կոմիտեի նախագահ պարոն Մառսել Կոջոն», կամ, ինչպես ինքը ներկայացրեց «Մառսել Կոջոյանը»: Երեկ հուլիսի 5-ին, ՀՀ ԿԲ-ում կայացած ասուլիսի ընթացքում նա նշեց, որ «այստեղ շատ լավ է»: Որ իր պատվին կազմակերպված էր «բազմակողմանի ընդունելություն»: Պարոն Կոջոյի կարծիքով երկու զարգացող տարածաշրջանները կարող են ունենալ նման խնդիրներ եւ «փորձի փոխանակումը ընդհանուր բանկային խնդիրների հաղթահարման գործում անհրաժեշտություն է»: Նա, ի դեպ, շատ տպավորված էր Սեւանով, իսկ «Ազգի» այն հարցին, թե որոնք են մեր ընդհանուր խնդիրները բանկային կառուցվածքի ոլորտում, պատասխանեց, որ «հարցը ծավալուն է»:

Այսօր պարոն Մառսել Կոջոն մեկնելու է Հայաստանից:

Ա. Ղ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օգոստոսի 6-ին ժ. 12-ին ԱԺՄ կենտրոնական գրասենյակում (Արովյան 12) տեղի կունենա Վազգեն Մանուկյանի նախընտրական շտաբի մամուլի ասուլիսը:

ԱԺՄ լրատվական ծառայություն

«Լոռվա ամառ» Վանաձորում

Անցած շաբաթ-կիրակի օրերին Վանաձորի քաղխորհրդի մշակույթի եւ կրթության բաժինը Հայքի հրապարակում կազմակերպել էր «Լոռվա ամառ» տոնահանդեսը: Առիթը հին ժամանակներում կայացող էր նշանակալից թվալ: Սակայն երկրաշարժից հետո առաջին անգամ Վանաձորում, քաղաքի կենտրոնական հրապարակում, սկսեցին գործել շատրվանները, վերանորոգված մարմարյա հարթակի հարեւանությամբ: Նորացվել եւ ճաշակով ներկվել էին հին նստարանները, տեղադրվել նորերը: Վաղուց այսման մարդաշատ չէր եղել Հայքի հրապարակը, որ այդ օրերին ելույթ ունեցան Վանաձորի ժողովրդական, երգի-պարի «Զորովել», մշակույթի կենտրոնի «Աեսունի» խմբերը, «Սնեի», «Ալ» ռոք-խմբերը: Ներկաներին ողջունեցին քաղխորհրդի նախագահ Անդրանիկ Հարությունյանը, խորհրդական Ֆելիքս Մովսիսյանը եւ այլոք: Մշակույթի այդ տոնին մասնակցելու էին եկել նաեւ Լոռվա մարզի այլ բնակավայրերից:

[illegible]

Երեւան-Թբիլիսի երթուղին կվերաբացվի սեպտեմբերին

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերից կվերսկսի գործել Երեւան-Թբիլիսի երկաթգիծը,- Արմենպրեսի թղթակցին ասաց երկաթգծի վարչության գլխավոր տնօրեն Վլադիմիր Սարիյանը: Երթուղու աշխատանքները ընդհատվել են 1994 թվականից, երբ պայթեցվեցին Վրաստանի տարածքում գտնվող Քանոեա եւ Խրամի կամուրջները: Չնայած նյութական սուղ միջոցներին, Խրամի կամուրջը (66 մետր) անցյալ տարի շահագործման հանձնվեց: Օգոստոսի վերջին նախատեսվում է ավարտել նաեւ Քանոեա (66 մետր) կամրջի վերաշինումը, որի աշխատանքների 60 տոկոսն արդեն կատարված է:

Արտոնագրվել է «Հայսնունդ» նոր բաժնետիրական բանկը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օգոստոսի 2-ին ՀՀ ԿԲ-ում գրանցվել եւ արտոնագրվել է (արտոնագիր N 74) «Հայսնունդ» փակ բաժնետիրական բանկը: ՀՀ ԿԲ լրատվական կենտրոնից տեղեկացնում են, որ այն, որպես «Հայգյուղբանկ» եւ «Հայսնունդբանկ» բանկերի իրավահաջորդ, իր վրա է վերցրել վերջիններիս իրավունքներն ու պարտավորությունները:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Դարձյալ հրադադարի խախտում ադրբեջանական կողմից

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՊՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԵՎ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ: Շաբաթ օրը երեկոյան սահմանային նոր միջադեպ է գրանցվել հայ-ադրբեջանական սահմանի հյուսիս-արեւելյան հատվածում: 18:30-ից մինչեւ 22:50-ը Ադրբեջանի բանակային ստորաբաժանումները հետեւակի մարտական մեքենաներից, ինչպես նաեւ հրաձգային տարատեսակ զենքերով գնդակոծել են Տավուշի մարզի Չինարի եւ Մովսես գյուղերի պաշտպանական դիրքերը: Տուժածներ չկան: Հայաստանի բանակային ստորաբաժանումների պատասխան համարժեք գործողությունները հակառակորդին պարտադրել են դադարեցնել կրակը: Հայ-ադրբեջանական սահմանի մյուս հատվածներում նույն օրը գիշերը եւ կիրակի առավոտյան պահպանվել է հարաբերական անդորրը:

Հրդեհներ գնդակոծության հետեւանքով

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Շաբաթ օրը ադրբեջանական ստորաբաժանումների կողմից Տավուշի մարզի Դովեղի արտերի տարածքի գնդակոծության հետեւանքով հրդեհվել են ցանքերը: Հրձիգները հասցրել են ապահով վայր տեղափոխել կոմբայնը եւ թաքնվել: Հացված ռումբերի ընթացքում բռնկվել է 15 հեկտար տարածություն, ոչնչացվել 10-12 տոննա հացահատիկ եւ 20 տոննա խոտ:

ՄԱԿ-ի եւ Եվրախորհրդարանի գնահատմամբ Հայաստանը ժողովրդավարական երկիր է

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Եվրախորհրդարանից ՀՀ նախագահական ընտրություններին դիտորդներ չեն մասնակցի, քանի որ Եվրախորհրդարանը ժողովրդավարական երկրներում ընթացող ընտրություններին ընդհանրապես դիտորդներ չի ուղարկում: Այս մասին ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Խաչատուր Բեզիրճյանին հեռախոսով տեղեկացրել են հիշյալ կազմակերպությունից: Նույն պատճառով ՄԱԿ-ից կմասնակցեն ոչ մեծ թվով դիտորդներ:

Դավիթաշենում սկսվեց «Սրբոց նահատակաց» եկեղեցու շինարարությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ: Շուրջ մեկ ամիս է, ինչ մայրաքաղաքի Դավիթաշեն թաղամասում սկսվել է ոչ միայն Դավիթաշենի, այլեւ Մաշտոցի շրջանի տարածքում առաջին եկեղեցու շինարարությունը: Այս ազնիվ առաքելությամբ հանդես է եկել Երկրապահ կամավորների Մաշտոցի շրջանի բաժանմունքը եւ նրա նախագահ Ռուբեն Գեւորգյանը: Եկեղեցու հիմնադրման արարողությանը ներկա Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ն օրհնեց եկեղեցու կառուցումը, իսկ Արարատյան թեմի առաջնորդ Գարեգին Սրբազանը կատարեց եկեղեցու հիմնում դրվող քարերի օծման արարողությունը: Արարողությանը ներկա էին բազմաթիվ կամավորներ, նրանց զոհված զինակիցների հարազատները եւ ընտանիքները, Մաշտոցի շրջանի բնակիչներ: Զոհված հայերի առաջարկությամբ կառուցվող եկեղեցին կկրի «Սրբոց Նահատակաց» անունը: Միաժամանակ եկեղեցուն կից կառուցվում է թանգարան-հուշակոթող՝ նվիրված Արցախյան պատերազմում նահատակված հերոսների հիշատակին:

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Ուսանող չկա՝ լույս չի լինելու

Նորքի 2-րդ զանգվածի ուսանողական քաղաքամասի բնակիչ, համալսարանի ուսանողուհի Մարիա Տեր-Հովհաննիսյանը խմբագրությանն ուղղած իր նամակում գանգատվում է, որ արդեն 14 օր է, ինչ ուսանողանոցը զրկված է էլեկտրական լույսից: Ուսանողուհին դրա համար մեղադրում է հանրակացարանի ղեկավարությանը, որն առաջնորդվում է «ուսանող չկա՝ լույս չի լինելու» սկզբունքով: Այնինչ, մինչեւ նոր ուսումնական տարվա սկիզբը հանրակացարանը լույս չի ստանալու, եւ դա այն դեպքում, երբ այնտեղ այժմ էլ ապրում են Երեւանից այլեւայլ պատճառներով չգնացած ուսանողուհիներ, այդ թվում՝ մեծ թվով արտասահմանցիներ, ինչպես նաեւ պայմանագրային հիմունքներով հանրակացարանում ապաստանած ընտանիքներ: Նրանց բոլորին լույսից զրկելը ուսանողուհին համարում է վիրավորանք մարդկային արժանապատվությանը:

Ինչո՞ւ է երթուղուց հանվել պետական ավտոբուսը

Խմբագրությանն է դիմել Արմավիրի մարզի Երասխավան գյուղի բնակիչ, Հայրենական պատերազմի 2-րդ խմբի հաշմանդամ Գուրգեն Գեւորգյանը: Իր նամակում նա պատմում է, որ հուլիսի 31-ին կենտրոնական ավտոկայանից փորձել է մեկնել Արմավիր, սակայն 113 երթուղու պետական «Իկարուսի» փոխարեն այնտեղ իրենց ծառայություններն են առաջարկել նույն գումարով երկու մասնավոր փոքրիկ ավտոբուս, որոնց վարորդները կոպիտ եւ վիրավորական արտահայտություններով մերժել են հաշվի առնել պատերազմի հաշմանդամի վկայականը եւ անվճար տեղափոխել իրեն: Պրն Գեւորգյանը խնդրում է թերթի միջոցով հարցնել ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարար Հենրիկ Քոչինյանին, թե ինչո՞ւ եւ ո՞ւմ հրամանով է սեփական երթուղուց «հօգուտ մասնավորների», հանվել պետական ավտոբուսը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 3 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562841, AT&T (3742) 151055
e-mail INTERNET azg@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումներ «Ազգ» թերթի
Ձեռքը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Վաշինգտոն փոստը» խեղաթյուրում է փաստերը...

Սկիզբը էջ 1

Մյուս կողմից, ամերիկացի օրենսդիրները շատ լավ էլ ծառայում են ամերիկյան շահերին սահմանափակելով օժանդակությունը Թուրքիային եւ Ադրբեջանին մինչեւ վերջիններիս կողմից չվերացվի Հայաստանի եւ Ղարաբաղի շրջափակումները: Ինչու ոչինչ մեր հարկերի միջոցով առաջացած օժանդակությունների այդ գումարները չծառայեն մեզ: Ինչո՞ւ ավելորդ ծախսեր կատարենք, երբ մարդու իրավունքների խախտումներ են տեղի ունենում այդ երկրներում:

Տեխստում ոչ մի նշում չկա այն մասին, թե ինչպես են ամերիկյան նավթարդյունաբերող ընկերությունների ազդում Վաշինգտոնի վրա իրենց ադրբեջանամետ տրամադրություններով: Չի նշված նաեւ այն հինգ միլիոն դոլարի մասին, որն Ադրբեջանն ու Թուրքիան տարեկան ծախսում են Վաշինգտոնում ադրբեջանամետ քաղաքականություն վարելու համար:

Անճշտություն է նաեւ Հայաստան-Ադրբեջան հակամարտության նշումը: Պատերազմը ոչ թե Հայաստանի եւ Ադրբեջանի, այլ Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի միջեւ է: «Ղարաբաղի ինքնիշխան տարածք» բառերն էլ, ըստ էության, անտեղյակության նշան է: Չէ՞ որ այդ տարածքը Ստալինի ենթական մի որոշմամբ էր, որ Հայաստանից կտրելով տվեց Ադրբեջանին:

Վերջապես, Միացյալ Նահանգները ոչ թե պատժում է պարտվածին, այլ այդ պատերազմը հրահրողին եւ շրջափակումը այսօր եւս շարունակողին: «Լավ կլինի, որ «Վաշինգտոն փոստի» խմբագիրները ճշգրտեն փաստերը, նախքան միակողմանի, չստուգված եւ աղավաղված տեղեկություններ տպագրելը», եզրակացնում են երջաբերականի հեղինակները:

Հայկական լոբբին

Միացյալ Նահանգները շարունակում է վճռաբեր միջամտությունը Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ մղվող սարսափելի հակամարտությանը: Նրա ներդրումը հատկապես այն է եղել, որ ավելացել է մեկ միլիոն ազերի փախստականների թշվառությունը, եւ դրանով իսկ դուրս է մղվել կարգավորման հասնելու ամեն մի հույս: Ինչո՞ւ է Վաշինգտոնը ցանկանում վարել նման մի քաղաքականություն, որն իր իսկ հիմնական ռազմավարական, տնտեսական եւ քաղաքական շահերի դեմ է: Դա մի քաղաքականություն է, որը դժկամ Նախագահի վզին է փաթաթվել ամերիկահայերի ուժեղ ազդեցության տակ գտնվող Կոնգրեսի կողմից: Հայկական այդ լոբբին խիստ սահմանափակումներ է պարտադրում Ադրբեջանին ցուցաբերվող ամերիկյան մարդասիրական եւ այլ օժանդակությունների վրա:

Հայերի կողմնակիցները պնդում են, որ Ադրբեջանն ու իր շրջանային վերադասը՝ Թուրքիան սեղմում են Հայաստանին համատեղ կիրառված դաժան շրջափակումով: Բայց եկեք հարցը քննարկենք հիմնավոր կերպով: Նախ Ադրբեջանը (Թուրքիան նման բանի դիմելու պատճառ չունի) պատերազմի մեջ է Հայաստանի հետ եւ չի կարելի ակնկալել, որ այդ երկու երկրները առեւտուր անեն միմյանց հետ: Երկրորդ, Ղարաբաղի հայերը ոչ միայն հաղթանակել եւ մինչեւ օրս իրենց ձեռքերում են պահում Լեռնային Ղարաբաղի ադրբեջանական ինքնիշխան տարածքը, որի պատճառով էլ ծագել է պատերազմը այս երկու նախկին խորհրդային հանրապետությունների միջեւ, այլ նաեւ գրավել են բուն Ադրբեջանի տարածքի խոշոր տոկոսը: Կարճ ասած, Միացյալ Նահանգները պատժում է պարտվածին եւ աջակցում զավթողին, նվաճողին եւ պատերազմի ակնհայտ հաղթողին:

Ամերիկյան շահերից ելնելով, որեւէ պատճառ կա՞ արդյոք մերժելու մարդասիրական օգնություն ստանալու աղերսը փոքրիկ մի երկրի, որը չնայած այնքան էլ ժողովրդավարական չէ, սակայն մտահոգ է ապահովելու շրջանի քաղաքական կայունությունն ու երկրի տնտեսական հնարավորությունները (կասպիական նավթ): Ամերիկահայ համայնքը ու նրա պաշտպանները, նախկին սենատոր Ռոբերտ Դոուլի ղեկավարությամբ, հարցի այս կողմը չեն ընդունում: Նրանք պարզապես հարցը ներկայացնում են էթնիկական, քաղաքական ուժի տեսանկյունից, առանց հաշվի առնելու, որ դա իրենց՝ հայերի օգտին էլ կարող է չլինել: Նրանք, ինչպես նաեւ ազերիները, ավելի օգուտ կստանային, եթե Ղարաբաղի անվտանգության եւ իրենց երկրների բարօրության համար օգտագործեին Միացյալ Նահանգները որպես անկողմնակալ միջնորդ-կարգավորող: Փոխարենը հայկական լոբբին փորձում է շրջանցել ամերիկյան քաղաքականությունը եւ հրահրել կայսերական տրամադրություններով հայտնի Մոսկվայի քաղաքական միջամտությունը:

Հարցն այսօր դարձյալ քննարկվելու է արտասահմանյան գործողությունների հատկացումներ տրամադրելու օրակարգով հրավիրված կոնֆերանսի ընթացքում: Սենատի անդամները հակված են ընդլայնելու մարդասիրական օժանդակության չափերը: Ներկայացուցիչների պալատի անդամները միակարծիք չեն այդ հարցում: Սակայն դեռ մի հնարավորություն կա, որից կարող են օգտվել ե՛ւ ազերիները, ե՛ւ հայերը, ե՛ւ ոչ պակաս նաեւ ամերիկացիները:

«Վաշինգտոն փոստ», 1 օգոստոս

«Մենք առարկում ենք փաստերի աղավաղման դեմ», ասում է Հայկական համագումարի տնօրեն Ռոս Վարդյանը

Պարոն Վարդյան, Ամերիկայի հայկական համագումարը համարվում է ամենաազդեցիկ հայկական լոբբին: Ուստի այս խմբագրականի քննադատությունը գլխավորապես ուղղված է ձեր կազմակերպության դեմ:

– «Վաշինգտոն փոստի» խմբագրականը հայկական լոբբիի մասին սխալ փաստերի վրա է հիմնված: Ամերիկյան կառավարությունը չի մերժում մարդասիրական օգնությունը Ադրբեջանին եւ նրա տեղահանված բնակչության համար: Եվ հայկական լոբբին դեմ չէ աշխարհի ցանկացած երկրի կարիքավոր մարդկանց օգնություն ցուցաբերելուն:

– Խմբագրականի վերջին պարագրաֆում նշված է, թե հայկական լոբբին ձգտում է շրջել ամերիկյան քաղաքականությունը Անդրկովկասում եւ քաղաքական միջամտություն հրահրել կայսերական հակումներ ունեցող Մոսկվայի կողմից:

– Դա հենց փաստական սխալներից մեկն է: Նախ հայկական լոբբին լիովին պաշտպանում է օգնության գաղափարը թե Ադրբեջանի եւ թե Ղարաբաղի կարիքավորների համար: Այսօր հարյուր միլիոն դոլարի ամերիկյան օժանդակություն արդեն հատկացվել է Ադրբեջանի փախստականներին միջազգային ու մասնավոր կազմակերպությունների խողովակներով: Բայց միեւնույն ժամանակ, ոչ մի ցենտի ամերիկյան օժանդակություն, կամավոր կամ մասնավոր ընկերությունների միջոցով, չի ուղարկվել Լեռնային Ղարաբաղ: Այնպես որ հիմնական հարցը սոկոսով սխալ է: Ինչ վերաբերում է այն մեղադրանքին, թե մենք ձեռնում ենք ամերիկյան խաղաղասիրությունը Հայաստանի եւ Ղարաբաղի հարցում, առաջ պետք է դիտարկել Քլինթոնի վարչակազմի խաղաղասիրությունը: Ներկայիս վարչակազմի խաղաղասիրությունը բացարձակապես պաշտպանում է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը եւ ինքնիշխանությունը եւ դեմ է ինքնորոշմանը: Եթե մենք խանգարեինք Քլինթոնի վարչակազմին, առա այն այդպիսի խաղաղասիրություն չէր վարի: Իսկ այժմ այն մասին, թե ինչպիսի ծառայություններ ունի հայկական լոբբին: Նրա ջանքերի շնորհիվ ամենից Անդրկովկասի ժողովրդագրության հիմնադրամ, նշանակվեց ԱՄՆ-ի հատուկ բանագնաց Լեռնային Ղարաբաղում: Հայկական լոբբին այժմ համառ ջանքեր է գործադրում, որ Կովկասը դուրս չմնա ՆԱՏՕ-ին ին տեգրվելու միավորման գործընթացից: Այս ամենը Ադրբեջանի դեմ չէ: Այս ջանքերը Կովկասի համար են գործադրվել: Առանց հայկական լոբբիի այժմ Միացյալ Նահանգները հատուկ բանագնաց չէր ունենա Լեռնային Ղարաբաղում: Այնպես որ Ռուսաստանի միջամտությունը Կովկասում հրահրելու մասին մեղադրանքը նույնպես կեղծ է, անհիմն:

Մենք համոզված ենք, որ բարձր պաշտոնյաների ամերիկյան մարդասիրական օգնությունը, ինչպես նաեւ հակառակը, որ մենք համայնքում ոչ ոք չի առարկի այն բանի համար, որ «Վաշինգտոն փոստը» իր տեսակետն ունի հայերի դեմ: Մենք կարող ենք զարմանալ, թե ինչու է այդպես, բայց չենք կարող առարկել այդ կարծիքին: Դա նրանց խմբագրականն է, եւ նրանք ցանկացած կարծիք կարող են արտահայտել: Սակայն մենք խիստ առարկում ենք, երբ նրանք աղավաղում են փաստերը: Մենք պետք է դադարեցնենք այդ կարծիքի հրապարակումը եւ պատրաստվում ենք ապացուցել, որ այդ փաստերը սխալ են: Մենք ակնկալում ենք, որ նրանք այլեւս նման բաներ չեն կրկնի: Ինձ հայտնի է նաեւ, որ Կոնգրեսի շատ անդամներ համապատասխան վրդովված են այդ հոդվածից, փաստերի աղավաղումից: Նրանք նույնպես պատրաստվում են անել այդ մասին «Վաշինգտոն փոստին»: Կա հետաքրքիր եւս մի հանգամանք: Որն է պատճառը, որ «Վաշինգտոն փոստի» խմբագրականը լույս է տեսել այդ օրը: Պատճառն այն է, որ Սենատի եւ Ներկայացուցիչների տան խորհրդակցական հանձնախումբը պետք է քննարկեր արտաքին օժանդակության ծրագիրը: Սակայն հանձնախմբի նիստը հետաձգվեց: Այդ նիստը տեղի չի ունենա մինչեւ սեպտեմբերի սկիզբը: Մենք ժամանակ կունենանք նրան խավարելու համար, որ խմբագրականը վնաս չի հասցնի մեր նպատակներին:

«ԱԶԳԱՅԻՆ ՕԹՅՈՒՆ»

ԲԱՆԱՎԵՃ

Մեւսը չցրվեց եւ ճշմարտությունը մնաց... մառախլապատ

Ստորեւ նույնությամբ հրաժարակում ենք Արմենոմրեսի տնօրեն Տիգրան Հակոբյանի պատասխանը «Ազգի» օգոստոսի 2-ի համարում տպված մի գրության, որն իր հերթին պատասխան էր օգոստոսի 1-ին Արմենոմրեսի միջոցով Armenian Reporter թերթի մի հերյուրալից հոդվածի թարգմանաբար տարածման առթիվ: Պրն. Տ. Հակոբյանի գրությանը հաջորդում են «Ազգի» խմբագրի մի քանի մասնաբացումները

«Ազգի» գլխավոր խմբագիր Յակոբ Ավետիքյանին, որը դժգոհ է Արմենոմրեսի տարածած մի տեղեկատվությունից եւ գործակալությանը խորհուրդ է տալիս «բամբասանք չտարածել» («Արմենոմրեսը ՌԱԿ-ի շուրջ «մեւսը» ցրում է... մառախուղով», «Ազգ», 2 օգոստոսի), ստիպված եմ հրապարակավ պատասխանել: Ստիպված եմ, որովհետեւ մի քանի օր առաջ պարոն Ավետիքյանը, ելույթ ունենալով հեռուստատեսությամբ, արդեն որերորդ անգամ շեշտեց, որ «Ազգը» ոչ թե ռամկավար-ազատական կուսակցության, այլ ռամկավար-ազատական արժեքները պաշտպանող անկախ թերթ է, իսկ մի քանի օր հետո (նորից որերորդ անգամ) ապացուցեց հակառակը, ակտիվ կուսակցական գործչի կեցվածք ընդունելով:

Մի օրինակ էլ՝ ոչ շատ վաղ անցյալից: Արմենոմրեսի կողմից բողարկված ժապավեններից մեկում շոշափվում էր ՀՌԱԿ-ի գործունեությանն առնչվող մի տեղեկատվություն: Օդարկումից մեկ երկու ժամ անց գործակալություն զանգահարեց ՀՌԱԿ ատենապետ (այժմ արդեն նախկին) Ռուբեն Միրզախանյանը եւ բացատրություններ պահանջեց: Այդպիսի զանգեր հաճախ են հնչել Արմենոմրեսում:

Գործակալության եւ նրա բոլոր բաժանորդների միջեւ կնքված պայմանագրերում շեշտված է, որ բաժանորդն իրավունք չունի տեղեկատվությունը տրամադրել երրորդ կողմին: Ուրեմն, պետք է եզրակացնել, որ «Ազգ»-ի գլխավոր խմբագիրը կամ խախտում է մեր միջեւ կնքված պայմանագրի կետը, կամ «Ազգը» համարում է ՀՌԱԿ-ի ամենաառանցքային կուսակցական բջիջը: Այս անգամվա պարագայում եւս, «Armenian Reporter» անգլիալեզու թերթից թարգմանված հոդվածը դեռ հայտնի չէ, տպագրվե՞լ է որեւէ թերթում, թե ոչ, պարոն Ավետիքյանն արդեն քննադատում է թե հոդվածի բովանդակությունը, թե Արմենոմրեսին: Ի հեճուկս պարոն Ավետիքյանի կանխատեսումների (որ հոդվածը լույս կտեսնի մի շարք թերթերում) այդ հոդվածը տպագրեց միայն մեկ թերթ: Իսկ երբ այն չհետաքրքրե՞ր նաեւ այդ մեկ թերթին, ո՞ւմ դեմ պետք է վիճեր պարոն Ավետիքյանը: «Armenian Reporter»-ը իր հոդվածում, խոսելով ՌԱԿ-ի պառակտման մասին, առաջ է քաշում մի շարք հարցեր, այդ թվում նաեւ ֆինանսական: Ի պատասխան դրանց, պարոն Ավետիքյանը թերթի խմբագիր Էդի Պողոսյանին անվանում է «ժողովրդի, հայրենիքի դավաճան», որն իր ամբողջ ունեցվածքը կնոջ «անունին» է փոխանցել(՞) Արմենոմրեսի մեղքը չէ, որ ռամկավար-ազատական կուսակցությունների թիվը Հայաստանում եւ արտերկրում մոտենում է տասնյակի: Արմենոմրեսի մեղքը չէ, որ մի քանի Թեքեյան մշակութային միություններ կան, եւ մեկը մյուսի դեմ ատելությամբ է լցված: Պետրոսյանը եւ ժողովրդին ծառայելու համար կուսակցական առաջնորդի տիտղոսների եւ կլոր կնիքների անհրաժեշտություն չկա, եւ ավանդական կուսակցությունների պառակտման պատճառներից մեկն էլ ամբիցիաներն են եւ սփյուռքի խանկին տիրելու ցանկությունը՝ անկախ նրանից Էդի Պողոսյանը իր փողերը կնոջ «անունին» է փոխանցել, թե ոչ: Իսկ Արմենոմրեսը միայն հավաքում եւ տարածում է լուրեր, անկախ նրանից դրանք ումանց դուր գալիս են, թե ոչ:

Կարծում եմ լրագրողական աշխարհը չպետք է առաջնորդվի երկակի ստանդարտներով: Թերթը չպետք է կույր անկախ եւ կախյալ քաղաքականություն վարի, քննադատի ուրիշներին, բայց անհանդուրժող լինի իր հասցեին արված քննադատության հանդեպ: Լուրջ հարցադրումներին պետք է պատասխանել եւ ոչ թե պիտակներ բաժանել:

Այս ամենն ասում եմ՝ խորին հարգանք տածելով Յակոբ Ավետիքյանի, ՀՌԱԿ նորընտիր ատենապետ Յարություն Կարապետյանի նկատմամբ: Սակայն «Պլատոնն իմ բարեկամն է, բայց ճշմարտությունն ավելի թանկ է»: Փորձենք հետեւել այս սկզբունքին:

ՏԻԳՐԱՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Արմենոմրեսի տնօրեն

Հարցադրումներ եւ մասնաբացումներ

Չերկարացնելու համար այս վեճը, բավարարվում եմ հետեւյալ հարցադրումներն ու մասնաբացումները հանձնելով Արմենոմրեսի հարգելի տնօրենի ուշադրությանը:

1. «Ռամկավար-ազատական արժեքները պաշտպանող անկախ թերթը» իրավունք չունի՞ պաշտպանել նաեւ Ռամկավար ազատական կուսակցությանը, մանավանդ հերյուրանքների դեմ: Դա նշանակո՞ւմ է արդյոք «ապացուցել հակառակը»:

2. Ճիշտ է, որ Արմենոմրեսի եւ «Ազգի» միջեւ պայմանագրում նշված է, թե «բաժանորդն իրավունք չունի տեղեկատվությունը տրամադրել երրորդ կողմին»: Սակայն որքան ես եմ հասկանում, հարցը վերաբերում է տվյալ տեղակատվության տարածմանը եւ ոչ թե անծամք տեղյակ լինելուն: Հայտնի է, որ Արմենոմրեսի հաղորդած տեղեկությունները գաղտնի չեն:

3. Անկախ այն բանից, թե նշված հոդվածը մեկ, թե՞ ավելի թերթերում լույս կտեսնեի, իմ վեճը գործակալության հետ է, որի տարածման էլեկտրոնային ցանցի մեջ էր մտցվել տվյալ նյութը, համապատասխան յուրացնող «գլխարկով», որի վերնագրից էլ ռուսական հոտ էր փչում:

4. Պարզից էլ պարզ էր, թե ես ինչը նկատի ունեի, երբ բնութագրում էի Reporter-ին ու նրա խմբագրին, եւ չէի պատասխանում նրա «առաջ քաշած մի շարք հարցեր(ին), այդ թվում՝ ֆինանսական»: Կրկնում եմ՝ Reporter-ը անպարկեշտ եւ կեղծիք տարածող թերթ է, որին չի կարող որպես հավաստի աղբյուրի հենվել իրեն հարգող որեւիցե թերթ, առավել եւս՝ պետական լրատվական գործակալություն, նույնիսկ երբ այդ աղբյուրը Արմենոմրեսի բաժանորդն է:

5. Ինչպես հիշեցնում էի իմ հոդվածում, Reporter-ի ենթադրությունների վերջերս զոհ էր գնացել նաեւ Արմենոմրեսը, սակայն պրն. Հակոբյանն իր պատասխանում անտեսում է այդ փաստը:

6. Լավ եւ ճիշտ է անում Արմենոմրեսը, երբ «միայն հավաքում եւ տարածում է լուրեր, անկախ նրանից՝ դրանք ումանց դո՞ւր են գալիս, թե ոչ»: Նույնը փորձում ենք անել նաեւ մենք, միայն աշխատում ենք, երբ հնարավոր է, անձամբ ստուգել դրանք:

7. Փոխանակ չարախնդալու, թե «ռամկավար-ազատական կուսակցությունների թիվը Հայաստանում եւ արտերկրում մոտենում է տասնյակի» (մի՞թե), մեր մամուլն ու լրատվական ծառայությունները, մենք՝ բոլորս, պետք է համախմբված պայքար մղենք տոհմային եւ ինքնատոհմային հայկական սինդրոմի դեմ, որն այսօր եւ երեկ սպառնում է մեր բոլոր կազմակերպություններին ու հիմնարկներին, երբեմն պետական խաչակրածներ:

8. Պրն. Տ. Հակոբյանն «Ազգին» մեղադրում է «կախյալ» քաղաքականություն վարելու, «անհանդուրժող» լինելու մեջ: Համաձայն չեմ, բայց չեմ ուզում վիճաբանել: Սակայն բոլորովին անարդարացի է, երբ Reporter-ի հերյուրանքները կոչում է «լուրջ հարցադրումներ»: Ախր, ցավն էլ հենց այն է, որ դրանք լուրջ չեն: Իսկ եթե Արմենոմրեսն ուզենար իր կողմից խնկական լուրջ հարցադրումներ անել, կարող էր, չէ՞, ներկայանալ իր կողմին գործող, ասենք՝ «Ազգի» տնօրենություն եւ լրագրողական հետաքննություն անցկացնել, օրինակ, նախկին «Կոռնել» ործարանի վերանորոգման եւ հարակից կառույցների շինարարության մասին: Եւ կամ, կարող էր, չէ՞, հետաքրքրվել ու հետեւել «Ազգի» գոյատեւման ողիսականը: Ողիսական՝ որի ընդամենը մեկ օղակն էր ապրիլի 22-ին թերթը փակելու խարդավանքը, որի հաղթահարման համար Արմենոմրեսի տնօրենի դերը փոքր չեղավ եւ որի համար միշտ երախտապարտ եմ:

Տ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

ԱԶԳ **միջազգային**

7+1

25 միջոցառում Փարիզի հակաահաբեկչական խորհրդաժողովում

Հուլիսի 30-ին Փարիզում տեղի ունեցավ արդյունաբերական զարգացած 7 պետությունների և Ռուսաստանի ներքին գործերի նախարարների և արտգործնախարարների խորհրդաժողով, որի նպատակը հակաահաբեկչական պայքարում համատեղ միջոցառումների մշակումն էր։ Դրա միակ կոնկրետ արդյունքը, թերևս այն էր, որ այսուհետև այդ երկրներից որևէ մեկի ներքգործնախարարը չի կարողանա դեկավարվել սոսկ իր երկրության ազգային շահերով և ահաբեկիչներին արտաքսել նրանց ուզած երկիր։ Ընդհանուր առմամբ հաստատվեցին 25 համատեղ միջոցառումներ, որոնք վերաբերում են հակաահաբեկչական պայքարում իրավաբանական փոխօգնությանը և ահաբեկիչների արտաքսման համաձայնագրերին։ Այսպես, 16-րդ միջոցառումը նախատեսվում է «զարգացնել արտաքսման համաձայնագրերը և կարգադրությունները, նպատակ ունենալով ապահովել, որ ահաբեկչական հայցերն անպատիժ չմնան»։ Ինչպես նշում է «Լիբերասիոն» թերթը, այդ կետով նախատեսվում է արտաքսում իրականացնել նույնիսկ պաշտոնական բացակայության դեպքում։ Դիվանագետներից մեկն այս առիթով նշում է, որ պետությունները այսուհետև ստիպված կլինեն հրապարակավ հարցել միմյանց համար խնդրո առարկա պատասխանատվությունները։ Այդպիսով, արդյունաբերական զարգացած պետությունները հակաահաբեկչական պայքարում ստիպված կլինեն հաշվի առնել նաև միմյանց շահերը։

Փարիզի խորհրդաժողովում ահաբեկչությունը բնութագրվեց որպես «բացարձակ չարիք»։ Խորհրդաժողովի ավարտից հետո Ֆրանսիայի արտգործնախարար Էրվե դը Շարետը հայտարարեց. «Հարկավոր է ընդլայնել խորհրդաժողովի շրջանակները։ Մենք ամբողջ աշխարհի երկրներին կոչ ենք անում միանալ մեզ այս պայքարում»։ Դա դյուրին չէ, նրա խոսքերով, «ահաբեկչությունը համաշխարհային երևույթ է դարձել»։ Բրիտանիայի արտգործնախարարը նույնպես միջազգային ընկերակցությանը կոչ արեց միավորվել «ահաբեկչական վիրուսի» դեմ մղվող պայքարում։ Նրա կարծիքով, բոլոր պետությունները պետք է ընդունեն նորի առաջ զարգացումը», նշում է թերթը։ Նախարարները նաև մտահոգություն արտահայտեցին ահաբեկչության նոր ձևերի հայտնվելու առնչությամբ։ Դրանցից է մասնավորապես «կիբեռնետիկ ահաբեկչությունը», որը հեռահաղորդակցման համակարգերն ու ցանցերն օգտագործում է իրենական ռեժիմներ գործելու նպատակով։ Ո

խորհրդաժողովի եզրափակիչ փաստաթղթում նշված 25 միջոցառումները։

Խորհրդաժողովում արդյունաբերական զարգացած պետությունները առանձնակի մտահոգություն հայտնեցին այն առնչությամբ, որ վերջերս ահաբեկիչները սկսել են հաճախ օգտագործել բարդ պայթուցիկ նյութեր (օրինակ, Դահրանի, Ատլանտայի, TWA ավիաընկերության ողբերգությունը, ինչպես նաև Փարիզի ստորգետնյա հուլիսի 25-ի պայթյունների ժամանակ)։ Ռուսի առաջարկությամբ մի հատուկ խումբ միջազգային է պատրաստելու պայթուցիկ նյութերով կատարվող ահաբեկչությունների վերաբերյալ և առաջարկելու է «հանրային փոխադրամիջոցների անվտանգության ամրապնդման միջոցներ»։

Հաստատված մյուս միջոցառումները վերաբերում են «պայթուցիկ նյութերի բացահայտման եղանակներին», ահաբեկչության ֆինանսավորման ցանցերին և ընդունել հատուկ կանոնադրություն, որը հիմնադրամներին թույլ չէր տա ֆինանսավորել ահաբեկչական կազմակերպություններին։ Այս բնագավառում հատկապես կարևորվում է միջպետական համագործակցությունը։ Նախարարները հայտնեցին, որ անհրաժեշտ են համապատասխան հետեւություններ կանեն և կոնկրետ միջոցներ կձեռնարկեն։

Միահամուռ տրամադրությամբ գործելու նպատակով խորհրդաժողովի մասնակիցները չանցան խոսելուց նաև որոշ երկրներից։ Այսպես, օրինակ զրույց չպիտի այն պատասխանատվության հարցը, որ ԱՄՆ-ը պահանջում է կիրառել Իրանի, Իրաքի, Լիբիայի և Սուդանի դեմ, նրանց մեղադրելով ահաբեկչության աջակցելու մեջ։

Գ. Ք.

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Սկանդալներ Փարիզի քաղաքապետարանում

Մինչ դատավոր Էրիկ Ալֆենը շարունակում է Փարիզի նոր քաղաքապետ Ժան Տիբերիի գործի քննությունը, որին կասկածում են որդուն քաղաքապետարանի հաշվին ապօրինաբար բնակարան հատկացնելու մեջ, ի հայտ են գալիս նախկին քաղաքապետ Ժակ Շիրակի պաշտոնավարության հետ կապված որոշ մանրամասնություններ։ Ինչպես նշում է «Կանար անշենե» երգիծական շաբաթաթերթը, հուլիսի 26-ին անձնական նախաձեռնությամբ ոստիկանություն են ներկայացել քաղաքապետարանի երկու ծառայողներ, որոնց հետ զրուցել է նաև դատավոր Ալֆենը։ Ծառայողները հայտարարել են, թե վերադաս անձանց ցուցումով իրենք ոչնչացրել են քաղաքապետարանի «մի շարք փաստաթղթեր և տեղեկագիտական ֆայլեր»։ Թերթը նշում է, որ Ալֆենն արդեն խուզարկել էր հարցաքննել այդ վերադասներին, որոնց անունները չեն հրապարակվում։ Ոչնչացման գործողությունն է իրականացվել քաղաքապետարանի ֆինանսական բաժնում և տեղեկագիտական ծառայությունում։ Շաբաթաթերթի հրապարակման մեջ այն միտքն է արտահայտվում, թե նյութերի ոչնչացման նպատակը եղել է ոչ այնքան նոր քաղաքապետ Ժան Տիբերիի, որքան նրա նախորդի՝ հանրապետության ներկայիս նախագահ Ժակ Շիրակի պաշտպանությունը։

Փաստորեն Ժան Տիբերիի գործում ի հայտ է եկել մի նոր գործ։ Թերթը նշում է, որ Շիրակի պաշտոնավարության տարիներին Փարիզի քաղաքապետարանը «բարեգործական գրասենյակ» էր դարձել ֆինանսական դժվարությունների մեջ հայտնված նրա կուսակցության՝ նեոգոլիստական RPR-ի («Հանրապետության աջակցող միավորում») համար։ Մայրաքաղաքի բյուջեից վարձատրվում էին առնվազն երեք հարյուր «հատուկ պաշտոնյաներ», որոնցից շատերը բնավ չէին լինում աշխատավայրում։ Դրանք RPR կուսակցության ազատված աշխատողներ էին, Շիրակի հայրենի Կոռեզի նահանգի ընտրյալներ, ընտրություններում պարտված թեկնածուներ, այրիներ ու զավակներ։

Այսպես, 1990–1992 թթ., երբ ներկայիս վարչապետ Ալեն Ժյուպեն RPR-ի ղեկավարն էր, կուսակցության նստավայրում նրա աշխատակազմի տնօրեն Պատրիկ Ստեֆանինին (որն այսօր վարչապետի աշխատակազմի փոխտնօրենն է) աշխատավարձ էր ստանում քաղաքապետարանի դրամավոր տեսչությունից։ Փարիզցիների հաշվին ռոճիկ են ստացել բազմաթիվ կոռեզցիներ, այդ թվում RPR-ի տեղական կուսակցապետ Ֆիլիպ Կոն։ Իսկ Աննի Լերիշեն, որը ներկայումս նախագահ Ժակ Շիրակի աշխատակազմի ղեկավարն է, քաղաքապետարանում զբաղվում էր Կոռեզի գործերով, և քաղաքապետարանում նրան ենթակա առնվազն յոթ ծառայողներ մշտական կապ էին պահպանում այդ նահանգի հետ։

Քաղաքապետարանի հիշյալ երկու ծառայողների հուլիսի 26-ի խոստովանությունից մի ամիս օր առաջ «Կանար անշենե» թերթի թղթակիցը հանդիպում էր ունեցել քաղաքապետարանի երկու ուրիշ աշխատակիցների հետ։ Վերջիններս պատմել էին, որ նոր քաղաքապետ Ժան Տիբերիի և նրա աշխատակազմի ղեկավարի տնօրենում կատարված խուզարկություններից հետո անվտանգության ծառայության երկու ավագ տեսուչներ հրաման էին ստացել քաղաքապետարանի բնակարանային գրասենյակից հանելու որոշ փաստաթղթեր։ Գրասենյակը մասնավորապես բնակարաններ էր բաշխում ժակ Շիրակին ընտրատարածքի վերնախավի ներկայացուցիչներին։

Դ. Ս.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Վիճահարույց կղզիներ. Ճապոնիան և Տայվանը բանակցում են դռնփակ

ՏՈԿԻՈ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ճապոնիան և Տայվանը դռնփակ բանակցություններ էին վարում Արևելաչինական ծովում գտնվող Սենկակու (Դյաոյույդաո) վիճելի կղզիների պատկանելության շուրջ, որոնց, նրանցից բացի, հավակնում է նաև ՉԺՀ-ն։ ԻՏԱՌ–ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, այդ նպատակով Թայբեյում էր ճապոնական կառավարության ներկայացուցիչը։ Նրան հրամայված էր բոլոր միջոցները ձեռնարկել Տայվանից 200 կմ արևելք ընկած այդ անմարդաբնակ արշիպելագին առնչված ռազմատենչության տրամադրությունը խլացնելու համար։

Պորտ-Սաիդը կտրամադրի ադրբեջանական նավերին

ԲԱՔՈՒ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍ-ԱՆՍ-ՊՐԵՍՍ։ Կասպիական ծովային նավատորմի կողմից ստորագրված է նախապատրաստվել պայմանագրի նախագիծ Պորտ-Սաիդում Ադրբեջանի դրոշի տակ եգիպտական ջրերում գտնվող բոլոր բեռնանավերը սպասարկող գործակալություն բացելու մասին։ Նավատորմի մամլո ծառայությունից տեղեկացրել են, որ անցյալ շաբաթ այս հարցի շուրջ բանակցություններ են վարվել Եգիպտոսի ղեկավարների հետ։

ՀԱՐԱՎԱՖՐԻԿԱ

Մբեկին՝ Մանդելայի հավանական հաջորդը

Հարավաֆրիկյան դեկավարը թեև առողջ է, սակայն արդեն բարձրաձայն մտածում է քաղաքական ասպարեզից դուրս գալու և Տրանսկեյի իր ագարակում վաստակած հանգիստը վայելելու մասին՝ «պետության գործերը թողնելով ավելի երիտասարդներին»։ Նելսոն Մանդելայի հնարավոր փոխարինողի մասին է «Թայմ» ինտերնեշնլ» հանդեսի հուլիսի 29-ի համարում զետեղված նյութը, որը ներկայացնում ենք քաղվածաբար։

Անգլիա և Ֆրանսիա կատարած պաշտոնական այցելություններից հետո Հարավաֆրիկյան Հանրապետության նախագահ Նելսոն Մանդելան հայրենիք վերադարձավ տոնելու իր ծննդյան 78 ամյակը։ Ինչևէ, եթե առիթը տոնական էր, դիվանագիտական ամենախոսքում ընկնելով սարքեր ողջ գործունեության ներկայացուցիչներն, այնուամենայնիվ, զգում էին, որ հանրապետության պարգևած առույգությունը իր առաջացած տարիքի ... իր ժամանակ լինելու իրենց հետ։ Չնայած ՀԱՀ-ում բոլորն արդեն գիտեին այդ մասին, Մանդելան Բրիտանիայում միայն պաշտոնապես հայտարարեց, որ 1999 թվին նախագահական իր ժամկետի ավարտին, մտադիր է թոշակի անցնել։ «Ես 81 տարեկան եմ լինելու այդ ժամանակ», նշել էր նա լրագրողներին, ավելացնելով, որ այդ տարիքում խելամտություն չէ լինել երկար ղեկավարելը։

Դիտորդների կարծիքով Մանդելայի այցելությունների նպատակն էլ հենց միջազգային հանրությանը համոզելն էր, որ իր երկրի առաջան ապահով ձեռքերում կլինի և որ կայունությունն այնտեղ կպահպանվի իրենից հետո։ Լոնդոնում նա հատուկ հասկացնել տվեց, որ փոխնախագահ Թաբո Մբեկին կհաջորդի իրեն սկզբում որպես Աֆրիկյան ազգային կոնգրեսի (ԱԱԿ) ղեկավար առաջնորդ, իսկ՝ հետագայում նաև որպես երկրի նախագահ։ Սակայն միջազգային գործունեության և ֆինանսների ոլորտում նույնական աշխարհին այնքան էլ հեշտ չէ հավաստիացումներով համոզել, որ անցումն, այնուամենայնիվ, կկատարվի հարթ ձևով առանց բարդությունների։ Ամբողջ հարցն այն է, որ երկրի ժողովրդական նախաձեռնները անվերապահորեն վերագրվել են Մանդելային, ստեղծելով այն պատրանքը, որ առանց նրա կյանքն անտանելի կդառնա այնտեղ։ «Կկարողանա՞» արդյոք Մբեկին հաջող համագործակցել շարունակել Մանդելայի (ինչպես համբերատարները են անվանում Մանդելային) «ռազմական քաղաքականությունը»։ Այս հարցը սկզբներին նախագահական համաձայնական թեկնածուներ

[illegible]

ձեռք էր բերել, անդրադառնալ նոր մակարդակի այլ երկրի վարչապետ։ Նրան համարում են նաև երկրի փառացի արտգործնախարար, քանի որ նա յավագույնս կարողանում է բանակցություններ վարել բոլոր բնագավառներում ... պատրաստականության պայմանավորվածությունների հետ։

Երկու ներում նրան քննադատում են ԱԱԿ-ի ներքին հարցերի լուծման առնչությամբ բավականաչափ վճռական չլինելու համար, իսկ արտասահմանում Նիգերիայի ռազմական վարչակարգին հանդուրժելու համար։ Սակայն վերջերս նրա վարկն ու հեղինակությունը բարձրացավ, երբ հայտնի դարձավ, որ նրա ջանքերով է հաջողվել ԱԱԿ-ի և զուլուների Ինկաթա (Ազատություն) կուսակցության միջև խաղաղության հաստատման գործում։ Դրանով ավելացել է վերջ տալ Քվազուլու-Նատալում երկար ժամանակ բորբոքված կատաղի հակամարտություններին։

Այս փաստը վերջնականապես հաստատվում է նրա նախագահի պաշտոնին ձգտումը։ Հավանական է, որ հաջորդ տարվա կուսակցության համագումարին Մանդելան հրապարակայնորեն նրան հանձնի պետության ղեկավարի պաշտոնը, հավատալով իր նախընտրությունը նրան «ճանաչել որպես իր հաջորդի»։ Դրանից հետո Մանդելան երևի ավելի շատ կխորացնի քաղաքական ասպարեզում, բայց այսով Մբեկին ծանրանալու աշխատանքը կարծեցնում է մինչև 1999 թվի, երբ վերջինս պաշտոնապես կկրի «նախագահի թիկնոցը»։

մշակույթ

– Ինչու նորի՞ց անդրադարձա այս պիեսին: Որովհետեւ Ստրասբուրգի ազգային թատրոնը ցանկություն հայտնեց Ստրասբուրգ եւ Ավինյոն հրավիրել շեքսպիրյան մի բեմադրություն եւ հատկապես «Ռիչարդ 2-րդը»: Դա պայմանավորված է նրանով, որ 47 թվին Ավինյոնի առաջին փառատոնին Էտապում ծրագրված են այն հրատապ գործերը, որոնք երբ հիմա սկսվեն, սեպտեմբերի վերջին հնարավորություն կունենանք թատրոնի դռները բաց անել: Ինչ վերաբերում է ԱԺ պատգամավորական մանդատն օգտագործելուն, գոհունակությամբ նշեմ, որ ԱԺ գիտության, մշակույթի հանձնաժողովում թատրոնի վերաբերյալ հնչեղություն ունի՞:

– Սունդուկյանի ոչ մի պիես ժամանակակից այն հնչեղությունը չունի, ինչ «Կտակը»: Բարեբախտության խնդիրն է հիմնում: Մեզանում վերջին տարիներին այդ երեւույթը համատարած բնույթ ստացավ, այդ մարեց: Ինչո՞ւ մարեց. պատճառներին պիեսն է պատասխանում: Կարեւոր է նաեւ հետե-

Ըր՞ 22, թատրոնում փորձ է

Լուծարված թատրոնի չվերանորոգված բեմը կդիմանա՞ «Ռիչարդ Երկրորդին»

Ամիսներ առաջ մշակույթի նախարարությունում ասուլիսի հրավիրված լրագրողները տեղեկացան, որ Սունդուկյանի թատրոնը իր փոշոտված վարագույրը բաց կանի 1996-ի սեպտեմբերին: Բայց թատրոնի հանդիսատեսի համար նախատեսված դուռը դժվար թե նշված ժամանակ հյուրընկալ բացվի... Արվեստասերներին տեղեկացնենք, որ լուրջ վերանորոգման կարոտ թատրոնի շենքում շինարարներ դեռ չեն երեւացել: Կառավարության կողմից տրվելիք ֆինանսներին դեռ սպասում, իսկ չորրորդ հարկում տեղավորված փորձասենյակում «Ռիչարդ 2-րդի» ժամանակացույցը պատգամավոր ռեժիսորին ԱԺ նիստերից օրինակներ հիշելու առիթ է տալիս: Սեղանի շուրջ դեռ տեքստին կառչած փորձն ավարտուն ներկայացում կդառնա սեպտեմբերի վերջին: Մեծ սեղանի շուրջ ծանոթ դեմքեր եմ տեսնում. Վարդուհի Վարդերեսյան, Լորենց Առուշանյան, Արմեն Մարության, Իշխան Ղարիբյան, Յուրի Ամիրյան, Ժենյա Ավետիսյան, Արմեն Խոստիկյան, Սուսաննա Ղեւոնդյան, Կարեն Ջհանգիրյան, Ալբերտ Ասատրյան, Արտաշես Ալեքսանյան, Սարգիս Միքայելյան: Զբաղված է 30 դերակատար: «Ռիչարդ 2-րդի» կազմին ծանոթացնում է թատրոնի տնօրեն եւ բեմադրության հեղինակ Վահե Շահվերդյանը, ավելացնելով եւս երկուսին` Համիկ Ալեքսանյան, Ռազմիկ Խոսրոեւ Վանաձորի Աբելյան թատրոնից: Ի դեպ, Շեքսպիրի քիչ բեմադրված այս պիեսին Աբելյան թատրոնի գլխավոր ռեժիսոր Վահե Շահվերդյանն արդեն անդրադարձել էր սրանից 12 տարի առաջ: Կարոտաբաղձությո՞ւն:

հայտնի ռեժիսոր Ժան Վիլարը սկիզբը դրեց «Ռիչարդ 2-րդով»: Երբ իմացան, որ ժամանակին Վանաձորում բեմադրել եմ, հետաքրքրվեցին եւ առաջարկեցին ներկայացումը դիտել եւ մտցնել իրենց ծրագրի մեջ: Համաձայն չեղա, որովհետեւ բեմադրել էի 84-ին, իսկ այսօր զգում եմ, որ ներկայացումը վերանայման կարիք ունի: Ես այն ոչ թե վերանայեցի, այլ նորից բեմադրեցի նոր ասելիքով, նոր ձեւավորմամբ, նոր թատերախմբով:

– «Ռիչարդ 2-րդը» որքա՞ն ֆինանս է պահանջում:

– Իրականացվում է նախարարության կողմից` պետպատվերով: Ոչ շատ շքեղ լուծումներ պահանջելով հանդերձ (իսկ մենք ընտրել ենք այդ ճանապարհը` նկատի ունենալով ֆինանսական ոչ շքեղ վիճակը), պահանջվում է 10 միլիոն դրամ: Առայժմ ֆինանսավորել ենք այդ գումարի չնչին մասով: Մեզ խոստանում են, որ գումարները կավելացնեն` դրանից է կախված նյութերի ձեռքբերումը, դեկորների պատրաստումը: Ծրագրել ենք հոկտեմբերի սկզբին ավարտել, բայց հանդիսատեսը ե՞րբ կտեսնի, չեմ կարող ասել, որովհետեւ դա կապված է շենքի վերանորոգման հետ, որը, ցավոք, դեռ սկսված չէ` անհրաժեշտ ֆինանսավորում չկա:

– ԱԺ պատգամավոր լինելը չի՞ օգնում, որ խոստացված ֆինանսները անմիջապես տեղ հասնեն, եւ թատրոնը խոստացված ժամկետներին դռները բաց անի հանդիսատեսի առջեւ:

– Ընտրեցինք էտապային վերանորոգման տարբերակը: Առաջին օրենքի ուժ ունեցող փաստաթուղթ է կազմվում, որին ակտիվորեն մասնակցում եմ նաեւ ես: Այն պիտի դրվի ԱԺ-ի քննարկմանը: Հիմա, ցավոք սրտի, ունենք բազմաթիվ թատրոններ, որոնք դատապարտված են խղճուկ գոյության: Ինչպես արտասահմանում, մեզ մոտ էլ պիտի լինեն ազգային եւ մունիցիպալ թատրոններ: Երբ մի շարք թատրոնների գործն իր վրա վերցնի մարզպետարանը, կարծում եմ վիճակը [illegible]: Բացի դրանից, կառուցվածքային փոփոխություններ են սպասվում կապված դերասանախմբի, պետպատվերների, ֆինանսավորման, սոցիալական ապահովության, աշխատավարձի, պայմանագրային կարգի հետ: Այսինքն այն ամենը, ինչ խոսվել էր Սունդուկյան թատրոնի վերաբերյալ, մասնակիորեն պիտի տարածվի նաեւ այդ թատրոնների վրա:

– Այդ փոփոխությունները ԹԳՄ-ում քննարկվե՞լ են:

– Ոչ, ԹԳՄ-ն տեղյակ է այս ամենին, բայց երբ փաստաթուղթն առաջին ընթերցմանը պատրաստ լինի, այն նախ եւ առաջ կքննարկվի մեզանում` անվանի արվեստագետների շրջանում, քանզի կարիք ունի շտկումների: Կլսվեն եւ հաշվի կառնվեն շատերի կարծիքները:

– Բացի «Ռիչարդ 2-րդից» ուրիշ ներկայացման փորձեր կա՞ն:

– Մի քանի օրից զուգահեռ կսկսվեն Գաբրիել Սունդուկյանի «Կտակը» ներկայացման փորձերը: Դա եւս պետպատվեր է:

– Ի՞նչ նպատակ ունի այսօր Սունդուկյանի «Կտակին» անդրադարձը: Այն ժամանակակից

չյալ հանգամանքը. Սունդուկյանի անունը կրող թատրոնը իր խաղացանկում պարտավոր է ունենալ հեղինակի երբեք չբեմադրված այն պիեսը, որը բեմում տեսնելը եղել է այդ հեղինակի երազանքը: Ծրագրում կան նաեւ այլ պիեսներ: Բանակցություններ են տարվում ռեժիսորներ Ալեքսանդր Գրիգորյանի, Տիգրան Գասպարյանի հետ: Մշակվում է 1997-ի ծրագիրը, որտեղ կլինեն արտասահմանյան երկու բեմադրիչների աշխատանքներ:

– Հարց, որ ծնվել է կուլիսների խոսակցություններից: Նոր տնօրենը երկու պիեսն էլ ինքն է բեմադրում:

– Ինչո՞ւ է Վահե Շահվերդյանը բեմադրում, որովհետեւ իրեն պատասխանատու է զգում թատրոնի դռները բացվեն ի՞նչ պիտի խաղանք: Մենք դիմել ենք բոլորին (նկատի ունեմ այն ռեժիսորներին, ովքեր արժանի են) թե Տիգրան Լեւոնյանին, թե Արմեն Խանդիկյանին, թե Նիկոլայ Ծատուրյանին, թե Երվանդ Ղազանչյանին, թե Ալեքսանդր Գրիգորյանին: Այդ բոլոր ռեժիսորներն առայժմ մերժել են` դեռ սպասիր, հետագայում, հետագայում: Իսկ ես չեմ կարող սպասել: Այսօրվա դրությամբ շատ հստակ է Ալեքսանդր Գրիգորյանը 97-ին բեմադրություն պիտի անի: Սամսոն Ստեփանյանը նույնպես: Սունդուկյանի հնարավորությունները պիտի ծառայեցվեն Մազմանյանի համար, պատրաստվում ենք նրան ներկայացում պատվիրել թատրոնի փոքր բեմում: Մեր դռները բոլորի համար բաց են, բայց զարմանալիորեն, շատերի կողմից դեռ զգուշություն կա:

Ալեն Գրավիեն ժամանակակից կոմպոզիտորներով է վերակենդանացնում Շեքսպիրի ժամանակը

Սունդուկյան թատրոնում բեմադրվող «Ռիչարդ 2-րդ» ներկայացումը Ստրասբուրգի ազգային թատրոնի հետ համագործակցությամբ է իրականանում: Ստրասբուրգի թատրոնն առաջարկել է բալետմայստերի, հնչյունային ռեժիսորի իր ծառայությունները, նաեւ տեխնիկական օգնություն հիշյալ բեմադրությունը Սունդուկյան բեմում ներկայացնելու համար: Ստրասբուրգի ազգային թատրոնի հնչյունային ռեժիսոր Ալեն Գրավիեն այս օրերին աշխատում է, եւ Էդիս Դենիսի, Վառելի, ժամանակակից այլ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններին դիմելով, իրականացնում է «Ռիչարդ 2-րդի» հնչյունային բեմադրությունը: «Շեքսպիրյան ներկայացումների համար երաժշտություն փնտրելը հեշտ է, որովհետեւ [illegible] 20 կերպարներով, իսկ դրանք էլ հոգեբանական տարբեր շերտեր են: Եվ ընտրության հնարավորությունը մեծ է», ասում է ռեժիսորը: Ծանո՞թ է, լսե՞լ է հայ բեմում որեւէ ներկայացում մեր հարցին պատասխանում է, որ Համազգայինի թատրոնում տեսել է Սոս Սարգսյանի «Լիր արքան», որը դուր չի եկել: «Բեմադրության ամբողջականությունն ինձ դուր չեկավ. միզանսցեններ չկան: Հնչյունային տեսակետից այնքան էլ վատ չէր, բայց ինձ համար դա հետաքրքիր չէ հնչյուն է: [illegible] տեսակետից լույսի, դեկորների հարցում երեւում էր կատարված մեծ աշխատանքը», կարծիք հայտնեց նա: Գրավիեն իր աշխատանքի [illegible] մեծագնելով:

[illegible]

ԳԻՐՔ

Հովհաննես Դրասխանակերտցի. «Հայոց պատմություն»

Ընթերցողների շրջանում վաղուց լայն ընդունելություն են գտել համալսարանի «Ուսանողի գրադարան» մատենաշարի բազմաթիվ գրքերը: Դրանց շարքը համալրվեց վերջերս լույս տեսած Հովհաննես Դրասխանակերտցու «Հայոց պատմություն» գրքով, որի հրատարակության հովանավորն է Ամենայն հայոց կաթողիկոս Նորին Օծություն Տեր Տեր Գարեգին Առաջինը: Գիրքը գրաբարից աշխարհաբար է թարգմանել եւ ծանոթագրել Գեւորգ Թոսունյանը, բնագրի հետ համեմատել եւ խմբագրել է Ալեքսանդր Մարգարյանը:

Միջնադարյան Հայաստանի քաղաքական եւ մշակութային կյանքի նշանավոր դեմքերից մեկի` Հովհաննես կաթողիկոս Դրասխանակերտցու «Պատմութիւն հայոց» աշխատությունը վերաբերում է հնագույն ժամանակներից մինչեւ 924 թ. ժամանակահատվածը Հայաստանում տեղի ունեցած իրադարձություններին:

Գիրքն արժեքավոր է նաեւ նրանով, որ կարող է օգտակար լինել Հայաստանի, Աղվանքի եւ Վրաստանի սոցիալ-քաղաքական հարաբերությունների պատմությունն ուսումնասիրողներին:

ՀՐԱՉՅԱ ՀՈՒՆԱՆՅԱՆ

Ստեղծվեց Փարաջանովի միջազգային հիմնադրամ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ-ՍՊ: Վրաստանում ստեղծվել է Սերգեյ Փարաջանովի միջազգային հիմնադրամ: Հիմնադրամի նախագահ Մանանա Չխոնիան գտնում է, որ նորաստեղծ հիմնադրամի պարտքն է իրագործել Փարաջանովի ցանկությունը` օժանդակել տարբեր ազգությունների տաղանդավոր անհատներին «Խաղաղություն, համագործակցություն, երախտագիտություն» նշանաբանով: Մոտ ժամանակներս լույս կտեսնի «Սայաթ-Նովա» թերթի առաջին համարը վրացերեն, հայերեն, ադրբեջաներեն եւ ռուսերեն լեզուներով` նվիրված Սերգեյ Փարաջանովի հիշատակին: Թերթի մյուս համարները կպատմեն բազմազգ Վրաստանի մշակութային կյանքի մասին:

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Տեր եւ տիկին Ժամկոչյանները Արցախում սպասված հյուրեր են

Շուշիի Սբ. Հովհաննես Մկրտիչ եկեղեցու զանգերն անցած կիրակի բարի գալուստ մաղթեցին սփյուռքահայ հայտնի երգիչ Տիգրան Ժամկոչյանին (Վաշինգտոն), որն այստեղ մասնակցեց կիրակնօրյա պատարագին: Արցախ ժամանած հյուրը ոգեշնչումով կատարեց սարկավագական երգեցողությունը: Պատարագի ընթացքում եկեղեցու հովիվը դիմեց բազմությանը, նշելով, որ Ժամկոչյանը Ստեփանակերտի պատվավոր քաղաքացի է: Երգչին ուղեկցում է նրա տիկինը` ուսուցչուհի Ջինի Ժամկոչյանը: Ֆեյրֆաքսի (Վաշինգտոն) նահանգի երեխաներն արցախցի իրենց հասակակիցներին են ուղարկել գրենական պիտույքներ, մարզական իրեր, փոքրերի համար խաղալիքներ, որոնք Թաղավարդի Աշոտ Գրաշի դպրոցի տնօրենությունը հանձնեց նրանց ամերիկացի ուսուցչուհի տիկին Ջինին: Նա ամուսնու հետ վերջին երեք տարում երրորդ անգամ է այցելում Թաղավարդ: «Իմ աշակերտներին շատ եմ պատմել այս գյուղի մասին, որտեղ լավ բարեկամներ ունեմ», ասաց տիկին Ժամկոչյանը: Երազում ենք մի օր խմբով այցելության գալ արցախցիներին»: Ամուսինները դպրոցում միաժամանակ ստեղծեցին համեստ գումարով մի ֆոնդ` զոհված ազատամարտիկների ուսուցչուհի այրիներին օգնություն ցույց տալու համար:

Տիգրան Ժամկոչյանը Արցախ է ժամանել Ախալցխա եւ Գյումրի կատարած ուղեւորությունից հետո, որտեղ մասնակցել է կարդինալ Աղաջանյանի ծննդյան 100-ամյակի հանդիսություններին:

ՎԱՆԻԿ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ, Արմենպրես

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

Տիկնիկային գործիչների թատերախումբը բարեգործական ներկայացումներով

ԱՇՏԱՐԱԿ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի տիկնիկային գործիչների միության թատերախումբը հանրապետության տարբեր շրջաններում եւ Արցախում տվել է ավելի քան հինգ տասնյակ բարեգործական ներկայացում: Վերջական միջոցառումը Կարմիր խաչի Աշտարակի բաժանմունքի հրավերով կայացավ Արագածոտնի մարզկենտրոնում, որտեղ թատերախումբը հանդես եկավ նոր ներկայացմամբ:

Իրանահայ դպրոցներին հայ փոխտնօրեններ

Իրանի հայ վարժարանները կրկին իրավունք են ձեռք բերել հայ փոխտնօրեններ ունենալ, տեղեկացնում է «Յառաջ» օրաթերթի վերջին համարներից մեկը` հիմք ընդունելով «Ալիք» օրաթերթի հրապարակումը: Որոշումը Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ի անցյալ հունվար Թեհրան կատարած պաշտոնական այցի ընթացքին Իրանի նախագահի հետ պայմանավորվածության արդյունք է: Որոշման մասին տեղեկացված է շրջաբերականով, որում կոչ է արվում հայ ծնողներին համախմբվել հայկական վարժարանի շուրջ եւ աջակցել նրան:

Ֆրանսահայ Ասատուրի ցուցահանդես Իտալիայում

Ֆրանսահայ ճանաչված նկարիչ Ասատուրը Պեզարոյի Պերկոլա ցուցասրահում հուլիսի 13-ից ի վեր ներկայացնում է իր յուղաներկ եւ ջրաներկ պաստառները, տեղեկացնում է Փարիզում լույս տեսնող «Յառաջ» օրաթերթի հուլիսի 27–28 համարը: 1943-ին Բեյրութում ծնված արվեստագետը 1968-ից սկսած բազմաթիվ անհատական ցուցահանդեսների շարքում հաճախ է ներկայացվել Իտալիայում, որտեղ շահել է նաեւ Ֆլորանսի երկրորդ երկամյակի ոսկե մեդալը: Ասատուրի ցուցահանդեսը կտեւի մինչեւ օգոստոսի 26-ը:

Մաքս Լիբերմանի հետահայաց ցուցահանդես Բրեմենում

Բրեմենյան պատկերասրահում բացվել է բեռլինցի նկարիչ Մաքս Լիբերմանի (1847–1935) հետահայաց ցուցահանդեսը: Իմպրեսիոնիստ արվեստագետի այսպիսի լայնընդգրկուն ցուցադրություն արվեստասերները վաղուց առիթ չեն ունեցել տեսնել, գրում է գերմանական Kulturchronik ամսագիրը` մանրամասնելով, [illegible] 70 կտավ, 80 կավճանկար, գծանկար եւ օֆորտ: Թեմատիկայով 8 տարբեր վերնագրերի տակ [illegible] աշխատանքները զետեղված են առանձին սրահներում:

Ազգ
Մարզական

ԼՈՒՍԱԲԱՆՎՈՒՄ Է
«ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ»
ՃԱՄՓՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

ԱՏԼԱՆՏԱ-96

Արմենները Armenia-ի օլիմպիական հերոսներ

ՍՈՒՐԷՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
Ատլանտա

Հայաստանն ավարտեց իր ելույթները Ատլանտայի օլիմպիական խաղերում: Մեր թիմը նվաճեց մեկ ոսկե և մեկ արծաթե մեդալ: Ընդհանուր գնահատականը դեռ առաջիկայում կտրվի, սակայն չպետք է մոռանալ, որ Հայաստանի Հանրապետությունը որպես անկախ երկիր 1-ին անգամ մասնակցեց մարզական համաշխարհային նման փառատոնի:

Հայաստանն ամբողջ աշխարհում հայտնի է Արմենիա անունով: Եվ ահա խորհրդանշական է, որ Արմենիայի օլիմպիական հերոսներն Ատլանտայում դարձել են 3 արմեններ. հունահռոմեական ոճի ըմբիշ Արմեն Նազարյանը, որը Հայաստանի Հանրապետության պատմության մեջ մտավ որպես 1-ին օլիմպիական չեմպիոն, ազատ ոճի ըմբիշ Արմեն Մկրտչյանը, որը նվաճեց արծաթե մեդալ և ծանրամարտիկ Արմեն Մարտիրոսյանը, որը գրավեց պատվավոր 5-րդ տեղը:

Ցավոք, նրան մարզաձևեր, որոնցում մեր մարզիկները պարզապես ներկա եղան: Խոսքը վերաբերում է հատկապես լողին, հեծանվավազքին, ձյուդոյին:

Ի պատիվ հայ օլիմպիական չեմպիոնի Հայաստանի օրհներգի հնչյունների ներքո բարձրացվում է մեր եռագույնը

ԱՄՆ-ի բասկետբոլային կախարդները

Բասկետբոլն իմ սիրած մարզաձևերից մեկն է և չնայած օլիմպիական մրցաշարում մեր թիմը չունենք, սակայն չեմ կարող անտարբեր լինել այդ գեղեցիկ մարզաձևի մրցումների նկատմամբ: Տարիներ շարունակ հետաքրքրությամբ և ոգևորությամբ [illegible] Երևանի «Հայաստանի» և Երևանի «Մոսկվայի» մասնակցությամբ ԽՍՀՄ առաջնությունների խաղերի [illegible]: Ամեն անգամ երբ [illegible] գնում եմ Չարլզ Դոմի» հոկեյ մարզադաշտ, [illegible] մարզադաշտ, որը [illegible]:

Նախ մրցեցին Լիտվայի և Հարավսլավիայի հավաքականները: [illegible] Սակայն [illegible] 1,5 րոպեի ընթացքում [illegible] 66-58 հաշվով [illegible] NBA-ի մի [illegible]:

[illegible] ԱՄՆ-ի «Երազանքի» թիմը, համալրված [illegible] բասկետբոլի առաջին [illegible]: Ամերիկացիների [illegible] բասկետբոլը և [illegible]: Մի խոսքով [illegible]: «Երջիմ [illegible] համախմբումը: [illegible] 10 միավորով: Սակայն [illegible] Չարլզ Բարկլին, Քարլի [illegible] Շաքիլ Օ'Նիլը, [illegible] Հանձին [illegible] Չարլզ [illegible]:

[illegible] հասցրեց վաստակել 24 միավոր: Ամերիկացիները ձգտում էին միայն խաղի գեղեցկությանն ու գրավչությանը առավելել: Շաքիլ Օ'Նիլը միայն ընտրում էր բարդ հնարներ և ամեն անգամ գնդակը վերևից 2 ձեռքով մխրճում էր զամբյուղը: Մեկ անգամ նա նման հնարից հետո, գրեթե 10 վրկ կախվեց զամբյուղից, [illegible] մարզահրենից, բայց տեխնիկական տուգանք ստացավ: ԱՄՆ-ի հավաքականը փաստորեն հաղթանակ տարավ 101-73 հաշվով և եզրափակիչում օգոստոսի 3-ին ռինգ մտավ Հարավսլավիայի հավաքականի հետ:

Օլիմպիական խաղերում [illegible] Հայաստանի մարզական լրագրողներից [illegible] հետ այն բազմաթիվ [illegible], որ [illegible] այդ հանդիպմանը: [illegible] 34 հազար 600 մարդ:

[illegible] Հարավսլավացիները 7 միավոր [illegible] Դիվացը [illegible] Շաքիլ Օ'Նիլի [illegible] «Երազանքի» թիմը [illegible] 5 միավորով: 5 տուգանք [illegible] Դիվացը: [illegible] Արդեն հնարավոր չէր կանխել [illegible] 95-69 հաշվով [illegible] օլիմպիական չեմպիոնի կոչումը: 3-րդ տեղի համար պայքարում Լիտվայի հավաքականը [illegible] Ավստրալիայի բասկետբոլիստներին 80-74:

Ս. Բ.

Հայ շախմատիստները մեծ առավելությամբ հաղթեցին գերմանացիներին

Հայաստանի շախմատի հավաքականը Բադեն Բադենում անցկացված մրցախաղում 13,5:10,5 հաշվով հաղթեց Գերմանիայի հավաքականին: Ինչպես հայտնի է, երկու օր առաջ հայ շախմատիստները հաղթում էին նվազագույն առավելությամբ (6,5:5,5): Երրորդ տուրում գերմանացիներին հաջողվեց առաջին և վերջին անգամ հավասարեցնել հաշիվը: Անաստասյանը և Պետրոսյանը տանուլ տվեցին համապատասխանաբար Հերտնեկին և Կինդերմանին, ոչ-ոքի ավարտվեցին Հակոբյանի և Յուսուպովի, Լպուտյանի և Գաբրիելի, Մինասյանի և Շմանգիի հանդիպումները, և միայն Մովսիսյանը հաղթեց Լյուտերին: Վճռական չորրորդ տուրում Հայաստանի հավաքականը գերազանց հանդես եկավ՝ ջախջախիչ 4,5:1,5 հաշվով հաղթելով մրցակցին: Կրկին փայլեց 17-ամյա Սերգեյ Մովսիսյանը, որը նոր հաղթանակ տարավ Լյուտերի նկատմամբ: Մեր շախմատի աստղը Բադեն Բադենում ցույց տվեց լավագույն արդյունք՝ 4 հնարավորից 3,5 միավոր: Հաղթանակներ տարան նաև Սմբատ Լպուտյանն ու Աշոտ Անաստասյանը, իսկ Վլադիմիր Հակոբյանը, Արշակ Մինասյանը և Արտակ Պետրոսյանը իրենց հանդիպումներն ավարտեցին խաղաղությամբ: Մովսիսյանից բացի մեծ վերելքով խաղաց թիմի առաջատար Հակոբյանը (3 միավոր): 2,5 միավոր վաստակեց Անաստասյանը, 2-ական՝ Լպուտյանն ու Մինասյանը: Միավորների առումով քիչ վաստակեց միայն Պետրոսյանը (0,5), բայց նա, հիշեցնենք, լինելով թիմի մարզիչը, պարզապես փոխարինում էր Վաղանյանին, իսկ զուտ մարզական առումով Արտակի ներդրումը ընդհանուր հաղթանակի մեջ, անկասկած, մեծ է: Օլիմպիայի նախաշեմին մրցախաղում տարած փառահեղ հաղթանակը, ինչ խոսք, հուսադրող է: Այժմ մեր առաջատար գրոսմայստերները շարունակում են գործնական նախապատրաստությունը: Երևանյան հանգստից հետո Հակոբյանը, Մինասյանը, Անաստասյանը, Պետրոսյանը մի քանի օրից հետո Գերմանիայի մեկ այլ քաղաքում՝ Բիլեֆելդում, կմասնակցեն խոշոր միջազգային մրցաշարին: Նման մեկ այլ մրցաշարում Վիեննայում մասնակցում է Լպուտյանը: Իսկ Վաղանյանը շարունակում է իր ելույթը Բելգիայի Անտվերպեն քաղաքում ընթացող միջազգային մրցաշարում, որտեղ խաղում են 18 գրոսմայստերներ: Երեք տուրից հետո հայ գրոսմայստերը 2 միավորով աղյուսակի վերին մասում է:

Վ. Հ.

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հյուրերն իրենց «անհամեստ» դահեցին

ԱՇՈՏ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀՀ ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի առաջնության երկրորդ տուրում անցկացված 6 հանդիպումներից 5-ում հաղթանակ տարան հյուրերը: «Նաիրի» մարզադաշտում ՀՄՄ-ն ընդունել էր Երևանի «Արարատին»: Խաղն անցավ արարատցիների բացահայտ առավելությամբ: Դաշտի տերերը չկարողացան դիմակայել և լուրջ դիմադրություն ցույց տալ երիտասարդացած «Արարատին»: Թիմի կազմում հանդես էին գալիս մեծ թվով նախկին ֆուտբոլիստներ: Առաջին խաղակեսում «Արարատը» 4 անգամ ստիպեց ՀՄՄ-ի ֆուտբոլիստներին խաղը վերսկսել կենտրոնից: 24-րդ րոպեին հաշվի բացեց «Արարատի» գլխավոր ռմբարկու Վահե Յաղմուրյանը, որն օգտվեց պաշտպանների և դարպասապահի սխալից գնդակն ուղարկեց դարպասը: Քիչ անց այդ բնկավ Հովակիմ Հովակիմյանը: Երկրորդ գոլից հետո ՀՄՄ-ի պաշտպանությունը լրիվ «փլվեց»: Արարատցիները արդեն անարգել մոտենում էին մրցակցի դարպասին և 37-րդ ու 38-րդ րոպեներին նախ Էրիկ Հայրապետյանը, ապա Ռազմիկ Գրիգորյանը մեկական անգամ գրավեցին ՀՄՄ-ի դարպասը: Երկրորդ կեսում «Արարատի» մարզիչ Արկադի Անդրեասյանը խաղադաշտ դուրս բերեց միանգամից 4 նախկին ֆուտբոլիստների: Նախկինի ոճը զգում էին արարատցիները, որոնք նա երկու անգամ հասան հաջողության և նոր մեկնարկած առաջնությունում տարան երկրորդ անընդմեջ հաղթանակը:

0-1՝ Գարիկ Մնացականյան (14), 1-1՝ Մկրտիչ Հովհաննիսյան (47), 1-2՝ Ռոբերտ Թամրազյան (60)

ՀՄՄ (Երևան)–
«ԱՐԱՐԱՏ» (Երևան) 0-6 (0-4)

4 օգոստոս, Երևան, «Նաիրի» մարզադաշտ: Մրցավար՝ Ս. Չանդազյան (Երևան):

1-0՝ Վահե Յաղմուրյան (63), 2-0՝ Ռաֆայել Նազարյան (32), 3-0՝ Էրիկ Հայրապետյան (37), 4-0՝ Ռազմիկ Գրիգորյան (38), 5-0՝ Վահե Յաղմուրյան (51), 6-0՝ Հակոբ Տեր-Պետրոսյան (83):

ԲԿՄԱ (Երևան)–
«ՂԱՐԱԲԱՂ» (Երևան) 1-2 (0-1)

4 օգոստոս, Երևան, «Հրազդան» մարզադաշտ: Մրցավար՝ Գ. Հովհաննիսյան (Երևան):

0-1՝ Սարգիս Աղաջանյան (36՝ 11 մետր), 0-2՝ Լեւոն Մկրտչյան (53), 1-2՝ Գառնիկ Գեոնջյան (76):

«ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ» (Գորիս)–
«ՑԵՄԵՆՏ» (Արարատ) 0-1 (0-1)

4 օգոստոս, Գորիս, Քաղաքային մարզադաշտ: Մրցավար՝ Ռ. Ղազարյան (Երևան):

0-1՝ Արմենակ Աբրահամյան (5՝ 11 մետր):

ՀՀ ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի 5-րդ առաջնություն, 2-րդ տուր

«ԱՐԱԲԿԻՐ» (Երևան)–
«ԵՐԵՎԱՆ» (Երևան) 1-4 (1-3)

3 օգոստոս, Աշտարակ, «Քասախ» մարզադաշտ: Մրցավար՝ Ա. Մանուչարյան (Կապան):

1-0՝ Արթուր Վարդանյան (10՝ 11 մետր), 1-1՝ Արմեն Մարկոսյան (12), 1-2՝ Կարեն Դոխոյան (22), 1-3՝ Կարեն Գրիգորյան (37), 1-4՝ Արշակ Ամիրյան (67)

«ԿՈՏԱՅՔ» (Աբովյան)–
«ՎԱՆ» (Երևան) 1-2 (0-1)

3 օգոստոս, Աբովյան, «Կոտայք» մարզադաշտ: Մրցավար՝ Հ. Ներսիսյան (Երևան):

ՀՀ 1996-97 թթ. բարձրագույն խմբի առաջնության աղյուսակը օգոստոսի 6-ի դրությամբ

		Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.	«Երեւան»	2	2	0	0	11-3	6
2.	«Արարատ»	2	2	0	0	8-0	6
3.	«Ցեմենտ»	2	2	0	0	5-1	6
4.	«Ղարաբաղ»	1	1	0	0	2-1	3
5.	«Փյունիկ»	1	1	0	0	1-0	3
6.	«Շիրակ»	2	1	0	1	2-1	3
7.	«Վան»	2	1	0	1	2-3	3
8.	«Կոտայք»	1	0	0	1	1-2	0
9.	ԲԿՄԱ	1	0	0	1	1-2	0
10.	«Արաբկիր»	2	0	0	2	1-6	0
11.	«Զանգեզուր»	2	0	0	2	2-8	0
12.	ՀՄՄ	2	0	0	2	1-10	0

ՈՒԵՖԱ

Այսօր, օգոստոսի 6-ին, տեղի կունենան ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության նախնական երկրորդ փուլի հանդիպումները: Առաջին փուլը հաջողությամբ անցած թիմերին միացան այն երկրների թիմերը, որոնք ՈՒԵՖԱ-ի դասակարգման ցուցակում զբաղեցնում են 9-21 տեղերը: Դրանց թվում են Թուրքիան, Դանիան, Ավստրիան, Շվեյցարիան, Ռուսաստանը: Հատկանշականն այն է, որ Ռուսաստանից միանգամից 3 թիմ խաղադաշտ դուրս կգա, և բոլորն էլ կներկայացնեն Մոսկվան՝ «Սպարտակ», «Դինամո», «Տորպեդո»: Այս փուլը նախորդի համեմատ արդեն ուժեղ կազմ է հավաքել, և արդեն դժվար կլինի այն թիմերի համար, որոնք համառ պայքարում հաղթահարեցին առաջին արգելքը: Ցավոք, մեր սերկու թիմերը դուրս մնացին այս փուլից: Հետաքրքրական է, որ հաղթանակի դեպքում «Փյունիկի» մրցակիցը կլիներ մեզ քաջածանոթ Օդեսայի «Չեռնոմորեցը», իսկ «Շիրակը» կհանդիպեր շվեյցարական «Կասմաքսի» հետ:

Պատասխան հանդիպումները կանցկացվեն օգոստոսի 20-ին

«ԿՈՇԻՑԵ» (ՍԼՈՎԱԿԻԱ)–«ՍԵԼԹԻԿ» ԳԼԱԶԳՈ (ՇՈՏԼԱՆԴԻԱ)
«ԼԵԳԻԱ» (ԼԵՀԱՍՏԱՆ)–«ՀԱԿԱ» (ՖԻՆԼԱՆԴԻԱ)
«ՌԱՊԻԴ» (ՌՈՒՄԻՆԻԱ)–«ԼՈԿՈՄՈՏԻՎ» ՍՈՖԻԱ (ԲՈՒԼՂԱՐԻԱ)
«ՍԼԻՄԱ ՈՒՈՆԴԵՐԵՐՍ» (ՄԱԼԹԱ)–«ՕԴԵՆՍԵ» (ԴԱՆԻԱ)
«ԻՐԱԿԼԻՍ» (ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ)–«ԱՊՈԵԼ» ՆԻԿՈՍԻԱ (ԿԻՊՐՈՍ)
«ԽՈՐՎԱԹԻԱ» (ԽՈՐՎԱԹԻԱ)–«ՍՊԱՐՏԱԿ» ՄՈՍԿՎԱ (ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ)
«ՊԱՐՏԻԶԱՆ» (ՀԱՐԱՎՍԼԱՎԻԱ)–«ՆԱՑԻՈՆԱԼ» (ՌՈՒՄԻՆԻԱ)
«ԴԻՆԱՄՈ» ԹԲԻԼԻՍԻ (ՎՐԱՍՏԱՆ)–«ՄՅՈԼԴԵ» (ՆՈՐՎԵԳԻԱ)
«ԼՅՈՒՆԳԲՅՈՒ» (ԴԱՆԻԱ)–«ՄՈՒՐԱ» (ՍԼՈՎԵՆԻԱ)
«ՀԱԼՄՇՏԱԴ» (ՇՎԵՅՑԱՐԻԱ)–«ՎԱՐԴԱՐ» (ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ)
«ԴԻՆԱՄՈ» ՄՈՍԿՎԱ (ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ)–«ՋԱՋ» (ՖԻՆԼԱՆԴԻԱ)
«ԺԱԼԳԻՐԻՍ» (ԼԻՏՎԱ)–«ԱԲԵՐԴԻՆ» (ՇՈՏԼԱՆԴԻԱ)
«ՎԱՇԱՇ» (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ)–«ՔԱՐԻ ԹԱՈՒՆ» (ՈՒԵԼՍ)
«ՀԵԼՍԻՆԳԲՈՐԳ» (ՇՎԵԴԻԱ)–«ԴԻՆԱՄՈ-93» ՄԻՆՍԿ (ԲԵԼԱՌՈՒՍ)
«ՀԱՅԴՈՒԿ» (ԽՈՐՎԱԹԻԱ)–«ՏՈՐՊԵԴՈ» ՄՈՍԿՎԱ (ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ)
«ԱԱՐԱՈՒ» (ՇՎԵՅՑԱՐԻԱ)–«ԼԱՆՏԱՆԱ» (ԷՍՏՈՆԻԱ)
«ԴԻՆԱՄՈ» ՄԻՆՍԿ (ԲԵԼԱՌՈՒՍ)–«ԲԵՇԻԿԹԱՇ» (ԹՈՒՐՔԻԱ)
ՀԻԿ ՀԵԼՍԻՆԿԻ (ՖԻՆԼԱՆԴԻԱ)–«ՉԵՌՆՈՄՈՐԵՑ» ՕԴԵՍԱ (ՈՒԿՐԱԻՆԱ)
«ՇՏՈՒՐՄ» (ԱՎՍՏՐԻԱ)–«ՎՈՅԵՎՈԴԻՆԱ» (ՀԱՐԱՎՍԼԱՎԻԱ)
«ԿՍԱՄԱԿՍ» (ՇՎԵՅՑԱՐԻԱ)–«ԱՆՈՐԹՈՍԻՍ» (ԿԻՊՐՈՍ)
«ՍԻԳՄԱ» (ՉԵԽԻԱ)–«ՀՈՒՏՆԻԿ» (ԼԵՀԱՍՏԱՆ)
«ԱԿՐԱՆԵՍ» (ԻՍԼԱՆԴԻԱ)–ՑՍԿԱ ՄՈՍԿՎԱ (ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ)
«ՏԻՐՈԼ» (ԱՎՍՏՐԻԱ)–«ՍԼԱՎԻԱ» ՍՈՖԻԱ (ԲՈՒԼՂԱՐԻԱ)
«ՍԼՈՎԱՆ» (ՍԼՈՎԱԿԻԱ)–«ՏՐԱԲԶՈՆՍՓՈՐ» (ԹՈՒՐՔԻԱ)
«ՄԿՈՆՏՈ» (ԼԱՏՎԻԱ)–«ՄԱԼՄՅՈ» (ՇՎԵԴԻԱ)
«ԲԵՅՏԱՐ» (ԻՍՐԱՅԵԼ)–«ԲՈԴՈ ԳԼԻՄՏ» (ՆՈՐՎԵԳԻԱ)

ԱԶԳ

անդրադարձ

— Ի՞նչ զգացումներով, մտորումներով եւ մտահղացումներով դիմավորեցիք Ձեր 50-ամյա հոբելյանը:

— Նախ, թույլ տվեք շնորհակալություն հայտնել «Ազգի» խմբագրությանը, իմ նախկին գործընկերներին ջերմ խոսքերի, անկեղծ բարեմաղթությունների համար: Եթե թույլ կտաք, կցանկանայի նաեւ թերթի միջոցով շնորհակալություն հայտնել բոլոր այն կազմակերպություններին եւ անհատ մարդկանց, ովքեր իմ 50-ամյակի կապակցությամբ գրավոր թե բանավոր շնորհավորեցին ինձ: Բացի «Պայքար» ամսագրի, ՌԱԿ Հանրապետական վարչության, ՀՀ քաղաքագետների ընկերակցության վարչության եւ ՌԴ Պետդումայի փորձագետների խմբի «Ազգի» օգոստոսի 1-ին հիշատակված շնորհավորանքներից, այդպիսիք ստացել եմ ՀՀ սոցիոլոգների ընկերակցության վարչությունից, ՀՀ արտգործնախարարությունից, մի շարք դեսպանատների առանձին աշխատակիցներից, Երեւանի մի շարք բուհերի հասարակագիտական ամբիոններից եւ այլն: Բոլորին, բոլորին անչափ շնորհակալ եմ եւ երախտապարտ:

Ինչ վերաբերում է Ձեր հարցին, ապա տրամադրությունս գործնական էր, չկար (ըստ սովորույթի) ինչ-որ պայմանական գիծ քաշելու, արդյունքներ ամփոփելու, մինչ այժմ ապրածը եւ արածը վերագնահատելու, վերիմաստավորելու միտում: Դա իմ դեպքում, կարծես թե, տեղի է ունենում անընդհատ եւ ենթագիտակցորեն:

Մտահղացումները շատ են, ցավոք խիստ սահմանափակ են հնարավորությունները (եւ, առաջին հերթին, ինչպես ունեմ ֆիզիկական, մարդկային հնարավորությունները):

— Հիշարժան էին Ռուսաստանի Դաշնության նախագահական ընտրություններին նվիրված Ձեր վերլուծականները: Այժմ Ռուսաստանում սկսվել է մի նոր փուլ՝ ներիշխանական լծակների բաժանում: Ձեր կարծիքով ի՞նչ զարգացումներ կունենա այդ գործընթացը:

— Եթե տեղի ունեցող փոփոխությունները կապենք միայն նախագահի եւ նախագահական ընտրությունների հետ, ապա անխուսափելիորեն կզրկենք մեզ ավելի մեծ հեռանկար ընդգրկող խորքային գործընթացները տեսնելու եւ հասկանալու հնարավորությունից: Ինձ թվում է, որ այժմ Ռուսաստանում տեղի է ունենում իշխանության փոփոխություն: Խոսքը ոչ թե նրա մասին է, որ նախագահը իր թիմի անդամների մի մասին փոխարինում է նորերով, այլ իշխող խմբավորման փոփոխության մասին է, եւ այստեղ Բորիս Ելցինը չունի այլընտրանքային հնարավորություններ: Որպես քաղաքական գործիչ նա իրեն սպառել է, այդպես էլ չկարողանալով ստեղծել ժողովրդավարական ուժերի, կուսակցությունների մի այնպիսի ուժեղ միություն, որը նրա քաղաքական հենարանը դառնար: Նա չունեցավ նաեւ իր կուսակցությունը, որը միանշանակ առավելություն ձեռք բերեր Ռուսաստանի քաղաքական ասպարեզում: Հետեւաբար Ելցինը կամ «համախոհների» փոքրաթիվ թիմով պետք է մենիշխանություն հաստատեր (որը բացառվում էր երկրում տիրող քաղաքական մթնոլորտի եւ բարձրագույն օրենսդիր մարմնի՝ Պետդումայի կազմի պայմաններում եւ անխուսափելիորեն կհանգեցներ պատերազմի), կամ իշխանությունը ներքին համաձայնությամբ հանձներ որեւէ ուժեղ քաղաքական խմբավորման (ինչը եւ տեղի է ունենում այսօր): Վերջին դեպքում նախագահը միայն ձեւականորեն կմնա իշխանության բուրգի գագաթում՝ չորս տարի անց փոխարինվելով նոր անձով (չի բացառվում, որ դա տեղի ունենա եւ ավելի շուտ): Ինչպես տեսնում ենք, երկու դեպքում էլ Բ. Ելցինի համար, բացառվում էին մեզ այնքան ծանոթ ասիական մենատիրական կեցվածքները, տասնյակ տարիների միանձնյա ղեկավարումը, եւ դա ռուսական ժողովրդավարության ամենամեծ նվաճումներից մեկն է:

Ինձ թվում է, որ ներկայումս ավելի մեծ ուշադրություն է պետք հասկացնել այն խնդրին, թե ինչ հասարակություն է կառուցվում Ռուսաստանում կամ զարգացման ինչ ուղի կընտրեն ռուսական ժողովրդավարները, քանի որ դա մեծապես կանդրադառնա հետխորհրդային տարածաշրջանի բոլոր պետությունների վրա: Բայց սա մեծ հարց է եւ առանձին քննարկում է պահանջում:

— Ինչպիսի՞ ազդեցություն կունենա Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունների անցկացման փորձը Հայաստանում նախագահական ընտրությունների ընթացքի վրա:

— Կարծում եմ, որ գործնականում ոչ մի ազդեցություն էլ չի ունենա: Նախագահը, նրա նախընտրական թիմը (ինչպես եւ մնացած բոլորը), այնքան վստահ են ակնկալվող արդյունքների հարցում (մեր նախնական հարցումներով, երկրորդ տեղում ընթացող Վ. Մանուկյանը այնքան է ետ մնում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանից, որ գործնականում ընտրությունների ելքը կանխորոշված պետք է համարել), որ կարելի է նախապատրաստական փուլն անցկացնել առանց «ամպագոռգոռ» ճառերի, շեղ միջոցառումների եւ քաղաքական հանդեսների: Անհրաժեշտություն չկա որեւէ քաղաքական բանակցության կամ փոխզիջման գնալու, որեւէ նախընտրական «հնարք» կամ «բարմ մտահղացում» կիրառելու: Ընդհակառակը, հնարավորություն է ստեղծվել առանց «մեծ» խոստումներ տալու եւ մեծ «ծախսեր» կատարելու, հասնել ցանկալի արդյունքի՝ շեշտելով համեստ ճիգերի միջոցով հաղթանակի հասնելու հոգեբանական պահը: Եւ դա, շատ ավելի մեծ վտանգներ է պարունակում, քան կարելի էր կարծել: Առողջ եւ մրցունակ ընդդիմության անհրաժեշտության մասին մեկ անգամ չէ, որ խոսել է ինքը՝ նախագահը, բայց դա խնդրի միայն մեկ կողմն է: Մյուս, ոչ պակաս կարեւոր կողմը, ինքնըստինքյան, իշխանությունների կամքից անկախ տեղի ունեցող սահմանափակ դեմքի կառավարման ամբողջատիրական ոճը (որի մասին, օգոստոսի 1-ի «Ազգում» տպագրված է Գեւորգ Պողոսյանի հետաքրքիր մեկնաբանությունը): Ընդհանրապես, հանրապետության հասարակագետներին անհրաժեշտ է հրատապ քննարկել եւ վերաիմաստավորել այն, ինչ տեղի է ունեցել եւ ունենում է Հայաստանի քաղաքական կյանքում: Որովհետեւ, թեկուզեւ ես շեշտեցի, որ ՌԴ-ի նախագահական ընտրությունները ոչ մի ազդեցություն չեն ունենա մեր ընտրությունների վրա, բայց տնտեսական եւ քաղաքական տեղաշարժերը Ռուսաստանում մեծապես ազդելու են տարածաշրջանի պետությունների վրա, կանխորոշելով հասարակական զարգացման միտումները:

— Հայաստանում նախագահական ընտրությունները ինչպիսի՞ հատկանիշներով կտարբերվեն (կամ կնմանվեն) ԱՊՀ երկրներում անցկացվող այլ նախագահական ընտրություններից:

— Եթե ուշադրություն դարձրել եք, ապա մամուլ ծեծի մեջ հետխորհրդային տարածաշրջանում ժողովրդավարական ուժերը հաղթել են միայն Մերձբալթյան հանրապետություններում, Ռուսաստանում եւ Հայաստանում: Մնացած բոլոր հանրապետություններում ամբողջատիրական համակարգը պահպանվել է, փոխելով միայն ցուցանակները (համարվելով միայն նոր ժամանակների պահանջներին եւ գործընթացներին): Հենց այդ առումով էլ նախագահական ընտրությունները Հայաստանում տարբերվում են ԱՊՀ մյուս երկրների ընտրություններից: Բայց անցած 4-5 տարիները դրսեւորեցին այնպիսի միտումներ, որոնք մեզ աստիճանաբար կվերադարձնեն մյուս հանրապետությունների վիճակին: Խոսքը վերաբերում է նրան, որ փոքր հանրապետությունում տեղի ունեցավ տնտեսական շահերով միավորված տարբեր խմբավորումների մրցակցություն (երբեմն նաեւ դիմակայություն՝ ինչպես Ռուսաստանում): Նախորդ վարչակազմից ժառանգած ստվերային տնտեսության ներկայացուցիչները, կարծես թե դիմադրությունից հետո սերտաճեցին նոր ուժերի հետ եւ համագործակցված իրականացրին եւ ներկայումս էլ շարունակում են իրականացնել հանրապետության ազգային հարստության վերաբաշխման գործընթացը, զուգակցելով այն առեւտրա-ֆինանսական զգալի գործունեության ծավալման հետ: Բոլոր այդ ուժերը միանշանակ համագործակցում են իշխանությունների հետ եւ աջակցում նրանց (ավելի ճիշտ կլինի ասել՝ նրանք գործում են միասնական), քանի որ իշխանություններից էր կախված (օրենսդրական դաշտի՝ սկզբում բացակայության, իսկ հետո անկատարության պայմաններում) նրանց գոյությունն ու գործառույթների հնարավորությունը: Ահա «այս «միասնության» դեմ է, որ «խաղ չկա» (եւ ոչ թե ՀՀՇ-ի): Ստիպված դրանց վրա է հենվում նաեւ նախագահը, քանի որ, հանրապետության տնտեսական խնդիրները լուծող այլ ուժեր չկան (հիշենք ինչպիսի եռանդով հանրապետությունից դուրս մղվեցին 90-92 թթ. Հայաստանում զգալի ներդրում ունեցած սփյուռքահայ գործարարները): Այնպես որ, ի տարբերություն Ռուսաստանի, մեր ներկա նախագահական ընտրությունները ավելի կնմանվեն միջինասիական հանրապետությունների համապատասխան ընտրություններին: Իրադրությունը լրջորեն կփոխվի, երբ տնտեսական պարբերաշրջանների առաջին փուլն ավարտվի համապատասխան օրենսդրական դաշտի ստեղծմամբ եւ արդյունաբերական մասնավոր ձեռնարկության գործունեության ծավալմամբ: Այնժամ, կառաջանան տնտեսական շահերով միավորված խմբեր (կապիտալը երկրորդ, երրորդ պլան կարտամղի ծանոթությունը, բարեկամական հարաբերությունները, կողմնորոշվելով հիմնականում դեպի արդյունքը), կծավալվի մրցակցություն, շահերի բախում, որը եւ տեղափոխվելով քաղաքական բնագավառ, իր արտացոլումը կգտնի քաղաքական կուսակցությունների եւ ուժերի իշխանության համար պայքարում: Այդ երեւույթներն իրենց զգացնել կտան Հայաստանում արդեն մինչեւ 2000 թվականը: Հետեւաբար նախագահին հարկ կլինի մտածել հզոր կուսակցության կամ քաղաքական օժանդակ ուժերի այնպիսի միության ձեւավորման մասին, որը հուսալի հենարան դառնա նախագահական իշխանությանը:

«Քանի դեռ չկա տնտեսական մրցակցություն եւ շահերի բախում...»

Հարցազրույց սոցիոլոգ Ալեքսանդր Ծիպկոյի հետ

— Ի՞նչն է պատճառը, որ հանրապետությունում քաղաքական կանխագուշակումները կամ քննություն չեն բռնում կամ չափազանց ընդհանուր դատողություններով շաղախված լինելով, զուրկ են կիրառելի օգտակարությունից:

— Գիտեք, երբեմն մարդ սկսում է իրեն չհարգել, շարունակ կրկնելով, որ մասնագիտական գիտելիքները եւ կարողությունները չեն կորցրել իրենց արդիականությունը: Բազմաթիվ լրագրողներ կամ նորելուկ (խոսքը տարիքի մասին չէ), տնաքույս «քաղաքագետներ», «սոցիոլոգներ» եւ այլն, մամուլը լցրել են պարզունակ, հակասություններով եւ անհեթեթություններով լի վերլուծականներով, մեկնաբանություններով եւ կանխագուշակումներով: Ըստ երեւույթին անհրաժեշտ է պայքար ծավալել այդ բոլորի դեմ, քանի ուշ չէ, քանի ընթերցողը չի սովորել եւ ընկալել այդ ժանրը եւ ոճը: Ճիշտ է, երբեմն մտածում ես՝ մարդիկ իրենց օրախնդիր հացն են վաստակում, բարոյական չէ խանգարել: Բայց մյուս կողմից, ավելի մեծ անբարոյականություն է հասարակագիտական այդ գաճաճ մակարդակը դարձնել հասարակական գիտակցության սեփականություն: Անհրաժեշտ է նաեւ հասարակագիտական լուսավորություն ծավալել հանրապետության հասարակագետների ուժերով: Անձամբ «Ազգին» խոստանում եմ քաղաքական կանխատեսումների տեսական եւ գործնական հարցերին նվիրված հոդվածաշար ներկայացնել:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Պետական պաշտոնյան նույնպես պետք է պաշտպանված լինի օրենքով

Այլապես պետական մեքենան տեղապտույտ կտա

Օրերս անակնկալ կերպով զբաղեցրած պաշտոնից ազատվեց հերթական բարձրաստիճան պաշտոնյան: Ճշտեմ ասել, որ չեմ պատրաստվում վիճարկել նրան աշխատանքից այդպես անակնկալ ազատելու միջոցի ծանրակշիռ պատճառների առկայությունը: Սակայն այս փաստը առիթ հանդիսացավ, որպեսզի վերջապես ընթերցողին ներկայացնեմ վաղուց ինձ մտահոգող մի քանի դատողություններ:

Առաջինը եւ ամենամտահոգիչն այն է, որ հասարակական հոգեբանության մեջ արմատավորվել, եթե չասենք վարկաբեկվել է հենց «պետական պաշտոնյա» հասկացությունը: Գրեթե անխտիր բոլորին մարդիկ, մեղմ ասած, վերաբերվում են անվստահությամբ, իբրեւ պոտենցիալ հանցագործների, պաշտոնական դիրքը չարաշահողների, առնվազն կաշառակերների: Սրա համար, անշուշտ առաջին հերթին հենց իրենք պետական պաշտոնյաներն են մեղավոր, քանզի զանազան պաշտոններում, այդ թվում նաեւ ամենաբարձր [illegible], բյուրոկրատական վերաբերմունք եւ այլն, եւ այլն, մեծագույն դժվարություններով ու ձգձգումներով են լուծում իրենց դիմած քաղաքացիների ամենաչնչին հարցերը: Այստեղից ծնվում է առաջին կասկածը «երեւի յուղելը պետք է»: Երկրորդը նրանց անհավանականորեն ցածր աշխատավարձն է: Ինչ ուզում եք ասեք, սակայն խիստ դժվար է հավատալ, որ այնպիսի մի բարձրաստիճան պետական պաշտոնյա, ինչպիսին, օրինակ, նախարարն է, ապրում է իր 40000 դրամ աշխատավարձով: Իսկ որ նա կարող է ունենալ օրենքով թույլատրված եկամուտների այլ աղբյուրներ առայժմ հասարակայնորեն չի գիտակցվում, երեւի նաեւ այն պատճառով, որ մեզանում այդպես էլ չի արմատավորվել պաշտոնյաների եկամուտների հրապարակայնությունը ապահովելու կուլտուրան:

Երկրորդ մտահոգությունս ավելի ողբալիորեն է առնչվում պետական պաշտոնների նշանակելու եւ ազատելու համակարգին: Ավելի ճիշտ այդ համակարգի բացակայությանը: Այն համոզմունքն է տիրում, որ ցանկացած պաշտոնի նշանակվելու համար գործում է միայն մեկ «մեխանիզմ»՝ ավելի վերադաս պաշտոնյայի... բարեհաճությունը: Արժանի է, թե ոչ, հարմա՞ր է պաշտոնին, կկարողանա՞ կատարել իր պարտականությունները, թե ոչ, կարեւոր մեկին չի հուզում: Կարեւորը նշանակող պաշտոնյայի վստահությունը նվաճելն է, նրան «հավատարիմ» լինելու առավել անվերջ ապացույցներ ներկայացնելը: Մնացածը երկրորդական է, ինչքան ուզում է բողոքներ լինեն տվյալ պաշտոնյայի գործունեության վերաբերյալ, միեւնույն է, ով նշանակել է, նա էլ «տեր կկանգնի», թույլ չի տա, որ որեւէ մեկը նեղացնի: Սա կարող է ախտահարել ողջ պետական համակարգը (եթե արդեն չի ախտահարել) ընտանիքով, ազգակցությամբ, ամբարտավանությամբ եւ այլ արատներով: Իսկ երբ այդ արատները թափանցում են պետության կառավարման ավելի բարձր օղակներ, ապա դա արդեն աղետ է, պետական մեքենայի ժանգոտվածության, խափանումներով գործելու եւ ի վերջո տեղապտույտ տալու անխափ վկայություն, ինչը չափազանց վտանգավոր կարող է լինել հասարակության նորմալ կենսագործունեության, պետության բուն գոյության համար:

Ո՞րն է ելքը:

Պետական պաշտոնյաների իրավական պաշտպանվածության հարցը պետք է լուծել դեռեւս ժամանակին, այդ առթիվ հատուկ օրենքի ընդունմամբ: Աշխարհում չի եղել եւ երբեք չի լինելու որեւէ պետություն, որը կարողանա գոյատեւել... առանց պետական պաշտոնյաների: Եվ պետական պաշտոնյա լինելն էլ չպետք է դիտվի իբրեւ ամոթալի ինչ-որ բան, «վերեւների» հետ ունեցած կապերի, առավել եւս կաշառքով առաջ գնալու վարկաբեկիչ վկայություն: Իսկ դրա համար նախ եւ առաջ հարկավոր է, որպեսզի մարդը, որին պատիվ է վիճակվել զբաղեցնելու այս կամ այն պետական պաշտոնը, համոզված լինի, որ իր հետագա ճակատագիրը այդ պաշտոնում կախված է ոչ թե որեւէ մեկի քմահաճույքից, այլ իր իսկ աշխատանքի արդյունավետությունից, իր ձեռնահասությունից, ազնվությունից, աշխատասիրությունից, պետականորեն մտածելու եւ գործելու կարողությունից, այլ դրական որակներից: Պետական պաշտոնյան պետք է իմանա, որ օրենքը ցանկացած պահի կարող է պաշտպանել իրեն, պաշտպանել վերադաս, ընդհուպ ամենաբարձրագույն պաշտոնատարների կամայականությունից, անբարյացակամությունից, հանկարծակի բռնկված զայրույթից, որեւէ չարակամի հերյուրանքով ծնված անվստահությունից, կասկածամտությունից, վերջապես, մեկ ուրիշին «լավություն անելու» եւ իր տեղը նշանակելու ցանկությունից:

Արդյո՞ք այդպես է մեզանում: Հիշենք նախկին վարչապետ Խոսրով Հարությունյանի, արտգործնախարար Րաֆֆի Հովհաննիսյանի, այլ բարձրաստիճան պետական պաշտոնյաների նույնքան անակնկալ ազատումները աշխատանքից: Այս շարքի [illegible] Պերճ Զեյթունցյանի հետ, եւ նա ինձ ասել է, որ իրեն այն ժամանակվա մշակույթի նախարարի պաշտոնից ազատելու մասին իմացել է... հեռուստատեսային «Լրաբեր» ծրագրից, թեեւ խմբերն Աննա [illegible] սա նաեւ մարդու, պետական բարձրաստիճան պաշտոնյայի արժանապատվությունը հարգելու փոխարեն է, անհրաժեշտության դրսեւորում, բայց առավել հարգանքի բացակայություն առ այն պաշտոնը, որն զբաղեցնում էր տվյալ անձը:

Կրկնում եմ, չեմ վիճարկում որեւէ այս ազատումների հիմնավորվածությունը, արդարացիությունը: Բայց չափազանց կարեւոր եմ համարում, որ ամեն մի նման դեպքում հանրությանը լրիվ եւ պարզ տեղեկատվություն ներկայացվի, թե ինչու է այս կամ այն պաշտոնից ազատվել այս կամ այն բարձրաստիճան անձը: Դա կնպաստեր նաեւ հարգանքի դրսեւորում դեպի հասարակությունը, նրա առջեւ հաշվետու լինելու, հասարակական կարծիքը հաշվի առնելու իշխանությունների պատրաստակամության վկայությունը: Դա կբացառեր զանազան ասեկոսեների տարածումը, կնպաստեր մեր հասարակական մթնոլորտի առողջացմանը, ամբողջությամբ վերցված պետական ապարատի հեղինակության բարձրացմանը: Իսկ առանց սեփական ժողովրդի աչքում պետական կառույցների պատշաճ հեղինակության ապահովման հազիվ թե կարելի է հուսալ, որ կկարողանանք կայացնել նորմալ պետություն:

ՌՈՒԲԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Օրվա հետքերով

ԱՇԽԱՐՀ

Հանքափորների գործադուլը տարածվում է ողջ Ռուսաստանով

5 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆ»: Ինտերֆաքսը հաղորդում է, որ ռուս հանքափորները շարունակում են գործադուլը եւ պահանջում են վճարել չվճարված աշխատավարձը: Պրիմորիեի շրջանի 12 հանքերից 10-ը չի աշխատում: Գործադուլին ընդհանուր հաշվով մասնակցում է ավելի քան 10 հազար մարդ: «Ռոսուգոլ» տնտեսական ընկերության նախագահ Յուրի Մալիշեւը հաղորդեց, որ աշխատավարձ վճարելու նպատակով տնտեսությունը շրջան է ուղարկել 10 միլիոն ամերիկյան դոլարի չափով գումար: Շուտով կուղարկվի եւս մի գումար, որը հավասար է 8 միլիոնի: Մինչդեռ գործադուլը տարածվում է ողջ Ռուսաստանով: Մոսկվայից 200 կմ հեռավորության վրա գտնվող Տուլայում շուրջ 50 հանքափոր գործադուլ են հայտարարել եւ պահանջում են վճարել 4 ամիս չվճարված աշխատավարձը: Գործադուլ են հայտարարել նաեւ Սախալինի հանքափորները:

Էնվերը Թուրքիայում վերաթաղվեց

ԱՆԿԱՐԱ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքեստանում Կարմիր բանակի դեմ մղված մարտերից մեկում զոհվելուց 74 տարի անց օսմանցի զորապետ եւ պետական գործիչ Էնվեր փաշան վերաթաղվեց հայրենիքում: Վերաթաղման արարողությունը տեղի ունեցավ անցած կիրակի օրը Ստամբուլում մասնակցությամբ Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի, գլխավոր շտաբի պետ Իսմայիլ Հակկի Կարադայու, կառավարության եւ խորհրդարանի անդամների: Ելույթ ունենալով արարողությանը, Ս. Դեմիրելը նշեց, որ «կատարվեց հերոսի աճյունը հայրենիք փոխադրելու պարտքը»: «Էնվեր փաշան, ասաց այնուհետեւ Թուրքիայի նախագահը, ազգային հերոս է, նա մեր երկրի պատմության մեջ կարեւոր տեղ է գրավում ինչպես իր քաջի գործերով, այնպես էլ կատարած սխալներով»: Էնվերին հայրենիքում վերաթաղելու նախաձեռնությունը պատկանում է Թուրքիայի նախագահին, որն այդ առաջարկությամբ հանդես էր եկել անցյալ տարվա սեպտեմբերին Տաջիկստան կատարած այցի ժամանակ: Այս տարվա օգոստոսի 4-ին Թուրքիայի ռազմաօդային ուժերի ինքնաթիռով երիտթուրքերի՝ պարագլուխներից մեկի աճյունը փոխադրվեց Ստամբուլ եւ հողին հանձնվեց Ազատության բլրի հուշահամալիրում:

Բաքու. «Ավրասիան» եւ «Ազադլիգը» լույս չեն տեսնում

ԲԱՔՈՒ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍ-ANS-PRESS: Ադրբեջանի մամուլի եւ տեղեկատվության նախարարությունը օգոստոսի 1-ից կասեցրել է Բաքվում թուրք լրագրողներ Իրֆան եւ Ռիդվան Սափմազների կողմից հրատարակվող «Ավրասիա» օրաթերթի գործունեությունը: Իրֆան Սափմազի խոսքերով, թերթի տպագրությունը դադարեցրել է «Ադրբեջան» հրատարակչության գլխավոր տնօրեն Նազիմ Իբրահիմովը, կառավարությանը քննադատելու համար: Մասնավորապես անհանգստության տեղիք են տվել Գաբալինի ռադիոլոկացիոն կայանի գործունեության մասին պատմող հրապարակումը, ինչպես նաեւ Մոսկվայում ադրբեջանցիների նկատմամբ կիրառվող բռնությունների տեղեկագիրը, բանակին եւ Ադրբեջանի կողմից Իրանի ԱԳՆ-ին ուղղված նոտային առնչվող նյութերը: «Անհրաժեշտություն անխիղճ մարդիկ իրավունք չունեն արտաբերել այդ բառը» հոդվածի համար գրաքննությունը չի արտոնել նաեւ «Ազադլիգ» թերթի հերթական համարի տպագրությունը: Հոդվածի հեղինակ Էլչին Սելջուկի կարծիքով, դրանում ենթադրվում էր Քելբելի գյուղում աղբյուրների շինարարության սկիզբը, որի առնչությամբ բերվում էր նաեւ «Հեյդար աղբյուր» խոսքը:

ԱՄՆ

Վաշինգտոնի եւ Անկարայի շահերը՝ ըստ ամերիկյան դիվանագետի, նույնն են

ԱՆԿԱՐԱ, 5 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Թուրքիան կարող է Կովկասի երկրներին օրինակ ծառայել իր աշխարհիկ ու ժողովրդավարական կառույցով ու ազատ շուկայական տնտեսությամբ», հայտարարել է ԱՄՆ-ի արտգործնախարարության հեղինակավոր ներկայացուցիչներից մեկը՝ Եվրոպայի եւ Կանադայի բաժնի Հարավային Եվրոպայի պատասխանատու Մարշալ Ադեյրը: Ըստ նրա, կովկասյան երկրների տեսակետից Թուրքիան դեպի Արեւմուտք բացվող ճանապարհ է, որը կարող է արդիացնել նաեւ կասպյան նավթի փոխադրումը: Անատոլիա զործակցության համաձայն, Մարշալ Ադեյրը, որը ելույթ է ունեցել ԱՄՆ-ի ներկայացուցչական պալատի միջազգային հարաբերությունների կոմիտեի նիստում, ընդգծել է, որ Թուրքիան դարերից ի վեր շատ կարեւոր դեր ունի Կովկասի մեջ: Նա ավելացրել է, որ այս պարագան նույնությամբ կշարունակվի նաեւ մոտ ապագայում:

Ադեյրի համոզմամբ, տարածաշրջանում Թուրքիայի եւ ԱՄՆ-ի շահերը ամբողջությամբ համընկնում են: Թուրքիան ունի աշխույժ տնտեսություն եւ առեւտրային շուկաների տեսակետից կարող է կամուրջ ծառայել: «Թուրքիայի եւ Ռուսաստանի միջեւ երկար ժամանակից ի վեր լուրջ մրցակցություն է ծավալվել տարածաշրջանում: Թուրքական կողմը խորապես մտահոգված է կովկասյան տարածաշրջանում ռուսական կողմի հետապնդած նպատակներից», ասել է Մարշալ Ադեյրը եւ բացատրել, որ Թուրքիայի կողմից նորանկախ երկրներին ժողովրդավարության ծանոթացնելը կնպաստի ամերիկյան շահերին: Դա նաեւ հակակշիռ կդառնա ԱՄՆ-ի վաղեմի հակառակորդ Իրանի դեմ:

Ամերիկացի բարձրաստիճան դիվանագետը ավելացրել է, որ տնտեսական զարգացումը, քաղաքական կայունություն կբերի այդ տարածաշրջանին, որ էներգիայի մեծ պաշարներ ունի, եւ դրանք կարող են օգտագործել թե Թուրքիան, եւ թե Արեւմուտքը: Ադեյրը նշել է նաեւ, թե Թուրքիան միակ երկիրն է, որը կարող է կասպյան նավթը փոխադրել դեպի Արեւմուտք: Նա առեւտրատնտեսական առումով հրապուրիչ եւ նպաստավոր է որակել Ջեյհանի ուղղությունը:

ՎՐԱՍՏԱՆ

Վրաստանը զորավարժություններ է անցկացնում Աբխազիայի սահմանի մոտ

5 ՕԳՈՍՏՈՍ, «ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆ»: Վրաստանի բանակը նոր զորավարժություններ է անցկացնում արեւմտյան շրջաններում: Վրաստանի պաշտպանության նախարար Նադիրաձեն ասաց, թե զորավարժությունների նպատակն է ապացուցել անկախ Վրաստանի բանակի կազմավորման եւ զարգացման փաստը: Զորավարժություններին, որոնք տեղի են ունենում Աբխազիայի սահմանից 50 կմ հեռավորության վրա, մասնակցում են շուրջ 3 հազար սպա եւ զինվոր: Վրաստանի պաշտպանության նախարարությունը հաղորդեց, որ զորավարժություններ անցկացնելու մասին Թբիլիսին նախապես տեղեկացրել է ՌԴ խաղաղապահ ուժերի հրամանատարներին եւ ՄԱԿ-ի զինվորական ներկայացուցիչներին: Լրատվական գործակալությունները նշում են, որ ՄԱԿ-ի դիտորդները եւ հիմնականում ռուս զինվորականներից կազմված ՌԴ խաղաղապահ ուժերը տեղակայված են վրաց-աբխազական սահմանին:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Երեք սենյականոց բնակարան կենտրոնական փոստատան հարեւանությամբ:

Հեռախոս՝ 58-13-53

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

«Գեղամիկ» ՍՊԸ-ն:
Հասցեն՝ Կովկասյան, 57:
Նախագահ՝ Վահագն
Գեղամի Սաատյան

ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ 1996–97 ԹԹ. ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Կիպրոսում Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության (ՀԲԸՄ) Մելքոնյան կրթական հաստատությունը կազմակերպում է 1996–97 ուս. տարվա ընդունելություն: Դիմորդների տարիքը 12-14 տարեկան: Ընդունելության քննությունները տեղի կունենան օգոստոսի 15-ին եւ 16-ին: Դիմորդները հանձնելու են քննություն հայոց լեզվից, անգլերեն լեզվից եւ մաթեմատիկայից: Հաստատությունում ուսման տարեկան վարձը $5.555 ԱՄՆ-ի դոլար, իսկ հարակից ծախսերի եւս $338 ԱՄՆ-ի դոլար:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՀԲԸՄ-ի Երեւանյան գրասենյակ,
հասցեն Բաղրամյան 40, հեռ. 27-11-65:
Դիմումները ընդունվում են ժամը 16:00–17:30,
մինչեւ օգոստոսի 14-ը ներառյալ:

GIG CEMA
CENTRE OF MANAGEMENT

Հայաստանի Հանրապետության Առեւտրաարդյունաբերական պալատը եւ ֆրանսիական ընկերությունը համատեղ ստեղծել են Հայաստանի մենեջմենթի կենտրոն ՍԵՄԱ, որը գործում է 1991 թ.: Կենտրոնի նպատակն է վարչական, կոմերցիոն եւ ֆինանսական ոլորտների համար կադրերի վերապատրաստումը մենեջմենթի, առեւտրի եւ ֆինանսական կառավարման արդի տեխնոլոգիաներին համապատասխան: ՍԵՄԱ կենտրոնը կազմակերպում է 1995-96 թթ. ուսումնական տարվա ընդունելություն: Ուսումնառությունը բաղկացած կլինի 10 փուլերից, յուրաքանչյուրը մեկ շաբաթ տեւողությամբ, մեկ տարի կտրվածքով:

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

- Շուկայական տնտեսություն
- Հաշվապահություն
- Ձեռնարկությունների իրավունքը
- Ձեռնարկության կազմակերպումը եւ արտադրության միջոցները անցումային շրջանում
- Բանկ եւ ձեռնարկություններ
- Վաճառք եւ բաշխում
- Մարկետինգ
- Մենեջմենտ եւ մարդկային ռեսուրսներ
- Միջազգային առեւտուր, ներմուծում եւ արտահանում, ֆինանսական գործառնություններ
- Բիզնես պլան

Ունկնդիրները կարող են հանձնել [illegible] ՍԵՄԱ կենտրոնը [illegible]

Տեղեկությունների համար զանգահարել 56.51.94 հեռախոսով:
ՀԱՍՑԵՆ՝ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 39
ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ

ԱՅԱՔՍ
ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

հրավիրում է Ձեզ օգոստոսի 13-17-ը կատարել հետաքրքիր ճանապարհորդություն

Ուղիղ չվերթ TU-154M ինքնաթիռով

ԵՐԵՎԱՆ-ՎԱՐՇԱՎԱ-ԵՐԵՎԱՆ

Այցելության քաղաքներ՝ Վարշավա կամ Լոձ ըստ ցանկության

Պտույտ քաղաքի շուրջը, հրաժեշտի երեկո

Դուք կբնակվեք 2 եւ 3 տեղանոց համարներում բոլոր հարմարություններով, անվճար կարող եք տեղափոխել 20 կգ ուղեբեռ, 20 կգ-ից ավելի ուղեբեռի ամեն 1 կգ-ի տեղափոխման համար վճարը 1.5 $-ի համարժեքով

«ԱՅԱՔՍ» ՍՊԸ ցանկանում է Ձեզ հաճելի ճանապարհորդություն

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43 Ա, ՀԵՌ. 53-15-73, 53-88-45

«ԿՐԵԴԻՏ ԵՐԵՎԱՆ»

ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՍԵՐԳԻՎԱՆՔ ԵՎ ԳԱՂՏՆԻՔԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ Է

Բանկը ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային ավանդներ

ՀՀ ԴՐԱՄՈՎ ԵՎ ԱՄՆ ԴՈԼԼԱՐՈՎ:

Ավանդի դիմաց հաշվարկվող տոկոսագումարը կարելի է ստանալ ամեն ամիս կամ ավանդի ներդրման ժամկետը լրանալուց հետո

Ավանդի դիմաց վճարվող տոկոսադրույքները հետեւյալն են ամսական վճարման դեպքում ամիսը 2.5 տոկոս
եռամսյա եւ ավել ժամկետում վճարման դեպքում ամիսը 3 տոկոսի հաշվարկով:

Ներդրվող ավանդի նվազագույն չափը հետեւյալն է.

ԱՄՆ դոլարով	300 դոլար
ՀՀ դրամով	100000 դրամ

ԱՎԱՆԴՆԵՐՆ ԸՆԴՈՒՆՎՈՒՄ ԵՆ ՀԵՏԵՎՅԱԼ ՀԱՍՑԵՆԵՐՈՎ

1. «Կրեդիտ-Երեւան» բանկ, Վազգեն Սարգսյան Արշակունյաց? — Վռամշապուհ Արքայի 2/8, հեռ. 56-60-17
2. «Կրեդիտ-Երեւան» բանկի «Նորք» բաժանմունք, Նոր Նորքի II զանգված, Մոլդովական 27 ա, հեռ. 64-55-26

Հաճախորդների սպասարկման ժամերն են՝ 9.00-16.00

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Պատվեր 2156. Տպաքանակ 4000. Ստորագրված է տպագրության 5. 08. 1996. Գինը 75 դրամ